Sinirli Adam

BİR PERDELİK KOMEDİ
D. PSATHAS'DAN ADAPTE EDİLMİŞTİR

D. PSATHAS:

Psathas, modern Yunan edebiyatının en başarılı mizah yazarlarındandır. Yazdığı bir çok komediler Yunanistanın çeşitli tiyatrolarında defalarca oynanmıştır. Burada kısaltarak adaptasyonunu verdiğimiz «Sinirli Adam» skeci Yunanistanın Alman işgalinde bulunduğu sıralarda ilk defa olarak Kotopuli (Rex) Tiyatrosu'nda oynanmıştır. Yazarın bundan başka yirmiyi aşan eseri vardır ve hepsi de komdidir.

Olay bir mahkeme salonunda geçmektedir. Başkan babacan, fakat biraz sinirli bir adamdır. Karşısında ayakta tanık durmaktadır. Onun arkasında her hali ile sinirli olduğunu ve ileri atılmak istediğini anlatan oldukça iyi giyimli sanık ve biraz ötesinde dâvâcı bayan oturmaktadır. Yargıç oturumu açar.

YARGIÇ — Dinleyiciler sussun! (çıngırağını çalar) Tanık, yaklaş!.. Adın ne senin?
TANIK — Pardon?
YARGIÇ — (Sinirli) — Ne pardonu ?Sana adını soruyorum. Adın yok mu senin?
TANIK — Var efendim.
YARGIÇ — Öyle ise yüzüme ne bakıyorsun? Söylesene!
TANIK — Adım Hayrettin.
YARGIÇ — Soyadın?
TANIK — Dumduymaz.
YARGIÇ — Pek âlâ! Hayrettin Dumduymaz. Doğumun?
TANIK — Pardon?
YARGIÇ — Bana bak! Nerde doğdun?
TANIK — Menemen'de doğdum efendim.
YARGIÇ — Adresin?
TANIK — Seyyar, efendim.
YARGIÇ — Seyyar da ne demek? Senin belirli bir adresin yok mu? Nasıl yaşıyorsun?
TANIK — Nasıl mı yaşıyorum? Ohooo! Bu, uzun bir hikâyedir, sayın başkanım. Anlatmamı ister misiniz?
YARGIÇ — Hayır, hayır, kalsın! Kaç yaşındasın?
TANIK — Pardon?
YARGIÇ — Ne pardonu yahu? Kaç yaşındasın?
TANIK — Otuz iki...
YARGIÇ — Doğru söyliyeceğine yemin eder misin?
TANIK — Pardon?
Sanık (sinirli fırlar) — Ben bu herifi tepelerim.
YARGIÇ — Sen sus!
SANIK — İnsanı çileden çıkarıyor başkanım.
YARGIÇ — Sen karışma! Otur yerine!
(Tanık oturur) Sen değil, sen kalk, sen otur! (İkisi birden otururlar.) Sana kalk diyorum, sen oturacaksın! (İkisi birden, oturup oturup kalkarlar.) Bu sefer de ikisi birden oturdu. Tanık olan, sen kalk! Hele şükür... Şu bayanla şu bay arasında bir şeyler geçmiş. Sen yanlarında mıydın?
TANIK — Pardon?
YARGIÇ — Pardonsuz, konuşamaz mısın sen?
TANIK — Pardon?
SANIK (sinirli fırlar) — Allah'a döverim bu herifi!
YARGIÇ — Sen sus diyorum.
SANIK — Ama sayın başkanım..
YARGIÇ — Sus! (Tanığa) Orda mıydın?
TANIK — Ordaydım.
YARGIÇ — Buyur konuş! Sen, bu bayın bu bayana tokat attığını gördün mü?
TANIK — Hayır, efendim!
YARGIÇ — Hayır mı?
TANIK — Evet, hayır!
YARGIÇ — Evet hayır ne demek? Gördün mü, görmedin mi?
TANIK — Görmedim, efendim,
YARGIÇ — Öyle ise, ne demeye buraya geldin?
TANIK — Ben de bilmiyorum, efendim. Getirdiler.
YARGIÇ — Getirdiler mi? Kim getirdi?
TANIK — Pardon?
YARGIÇ — Çık şarı! (Dâvacıya) Sen gel bayan! Yaklaş! Bu adam sana tokat attı mı?
BAYAN — Evet efendim, attı.
YARGIÇ — Neden attı?
BAYAN — Bilmiyorum, efendim.
YARGIÇ — Bu adamla bir gelmişiniz, bir geçmişiniz, bir münasebetiniz filân var mı?
BAYAN — Benim bununla bir münasebetim olacak, ha? Allah göstermesin! Kocamın müsaadesi olmadan ben hiç bir yabancı erkekle konuşmam, sayın başkanım. Ben o kadınlardan değilim. Ne ben bu adamı tanırım, ne o beni tanır. Ne ben onunla konuştum, ne o benimle konuştu! Ne ben ona baktım, ne o bana baktı...
YARGIÇ — (Yüksek sesle) Hanım, şimdi onları bırak. Anlaşıldı, sen bu adamı tanımıyorsun. Şimdi bana olayın nasıl cereyan ettiğini anlat!
BAYAN — Ben de onu anlatacağım efendim.. Eltime gidiyordum, sayın başkanım. Troleybüste yan tarafa oturmuştum. Tam karşımda da bu herif vardı.
SANIK — (sinirli) — Bana herif diyor, sayın başkanım! Bu hakarettir, ondan dâvâcıyım. Şahit olun.
YARGIÇ — Bayan sana hakaret ettiyse bu dâvâmızla ilgisi yoktur. Ayrı dâvâ açarsın. Şimdi sus!
SANIK — Nasıl susayım, sayın başkanım? Bana resmen hakaret ediyor.
YARGIÇ — Anlat bayan!
BAYAN — Biletçi geldi, parayı verip biletimi aldım. Sonra kontrol gelip biletimi sordu, verdim, yırtıp geri verdi. Sonra bu adam bir tokat attı.
YARGIÇ — Neden?
Sanık (fırlar) — Müsaade ederseniz Başkanım, nedenini anlatayım.
YARGIÇ — Sana soran var mı? Otur yerine, sus! Şimdi sıra sende. Kalk! Gel bakalım. Bu kadına tokat attın mı?
SANIK — Evet, başkanım.
YARGIÇ — Neden?
SANIK — Öyle lâzımdı da, onun için sayın başkanım.
YARGIÇ — Tokat atman mı lâzımdı.?
SANIK — Hem de, şiddetle lâzımdı.
YARGIÇ — Bu bayanı tanır mısın?
SANIK — Hayır, sayın başkanım.
YARGIÇ — Demek suçunu itiraf ediyorsun?
SANIK — Evet, sayın başkanım.
YARGIÇ — Bu bayanı daha önce görmüşlüğün var mı?
SANIK — Hayır, sayın başkanım.
YARGIÇ — Öyleyse? Bilmediğin ve hiç görmediğin bir kadına ne diye tokat atıyorsun?
SANIK — Tokadı atmam için onu daha önce bana takdim etmeleri mi lâzımdı, sayın başkanım?
YARGIÇ — Sus!
SANIK — Fakat hep sus diyorsunuz, efendim.
YARGIÇ — Anlat dedik ya!
SANIK — Peki, sayın başkanım. Troleybüste idik. Ben burada, o kadın da şurada. Yani karşı karşıya oturuyorduk. Biletçi geldi kadına «bilet» dedi. Kadın, elindeki büyük çantayı açtı, içinden küçük bir çanta çıkardı, büyük çantayı kapadı, küçük çantayı açtı, parayı çıkardı, küçük çantayı kapadı, büyük çantayı açtı, içine küçük çantayı koydu büyük çantayı kapadı, parayı biletçiye verdi.
YARGIÇ — Pekî sonra?
SANIK — Biletçi biletini verdi. Kadın büyük çantayı açtı, içinden küçük çantayı çıkardı, büyük çantayı kapadı, küçük çantayı açtı, içine bileti koydu, küçük çantayı kapadı büyük çantayı açtı, içine küçük çantayı koydu, büyük çantayı kapadı.
YARGIÇ (Sıkıntılı) — Öööf!
SANIK — Biletçi kadına paranın üstünü verdi. Kadın büyük çantayı açtı, içinden küçük çantayı çıkardı, büyük çantayı kapadı, küçük çantayı açtı, parayı içine koydu küçük çantayı kapadı, büyük çantayı açtı, içine küçük çantayı koydu, sonra büyük çantayı kapadı.
YARGIÇ (Sıkıntılı) — Ööööf, öf!
SANIK — Siz de mi sinirlendiniz, sayın başkanım?
YARGIÇ — Devam et!
SANIK — Hayır, rica ederim söyleyin: sinirlimisiniz, değil misiniz?
YARGIÇ — Benim ne olduğum seni ilgilendirmez.
SANIK — Peki efendim. Fakat, ben size niçin sinirli olduğumu izah etmeliyim. Önceleri biraz sinirim vardı. Fakat, şu son harpten sonra sinirlerim büsbütün boşandı. Demokrasi dedik, ortaya bir sürü herif çıktı. Hepsinde palavranın bini bin paraya.. Boyacısından süprüntücüsüne kadar herkesi apartman ve kadillâk sahibi yapacaklarını söylediler. Ama, sonunda bunları yalnız kendilerine aldılar.
YARGIÇ — Peki ama, bunların konumuzla ne ilgisi var?
SANIK — Nasıl ilgisi yok, sayın başkanım? Beni sinirli yapan hep bunlardır. Çünkü, ondan sonra biribirimize girdik. mı? Olacaksa, soğuk harp mi, sin artık?
SANIK — Bu hikâye biter mi, sayın başkanım? Bütün bu saydıklarımın yanında bir de dış olaylar var: harp olacak mı, olmıyacak mı? Olacak sa, soğuk harp mi, sıcak harp mi olacak?
YARGIÇ — Şu tokat olayı ile ilgili söyliyeceğin neler?
SANIK — Velhasıl, bu kadın iki saniye için rahat oturabildi. O rahattı ama, ben değildim. Çünkü, bu defa da, arabanın sarsıntısından, büyük çantanın içindeki küçük çantanın çıkardığı tıkırdılar başlamıştı. Muntazam aralıklarla biribirini takip eden tıkırdılar. Tabii, bu arada ben de zıvanadan çıkıyordum. Derken kontrol geldi ve hanımın biletini sordu. Festival yeniden başlıyordu. Hanım büyük çantayı açtı, içinden küçük çantayı çıkardı, büyük çantayı kapadı, küçük çantayı açtı, biletini çıkardı, küçük çantayı kapadı, büyük çantayı açtı, küçük çantayı içine koydu, büyük çantayı kapadı, bileti kontrole verdi.
YARGIÇ — Öf, öf!...
SANIK — Kontrol bileti yırtıp iade etti, kadın bileti aldı, büyük çantayı açtı, küçük çantayı çıkardı, büyük çantayı kapadı, küçük çantayı açtı...
YARGIÇ (Sinirli) — Hadi artık tokada gel!
SANIK — Geliyorum, efendim geliyorum! Yoldayım. Bileti küçük çantanın içine koydu, küçük çantayı kapadı...
YARGIÇ — Yeter!
SANIK — Büyük çantayı açtı.
YARGIÇ — Yeter diyorum.
SANIK — Küçük çantayı içine koydu.
YARGIÇ — Yeter diyorum sana!
SANIK — Büyük çantayı kapadı... Ben de dayanamayıp tokadı yapıştırdım!
YARGIÇ — Çok iyi etmişsin! Bereatine karar verildi. Çekil git karşımdan! Bir daha gözüme görünme...

Basın Sergisi

Hür Va Yeni Sa AKŞ Millî VATAN

Milliyet
Halk Gazetesi

A.P. Samsun senatörü Fethi Tevetoğlu Çorum kongresine dâvet edilmişti. Tevetoğlu günlerdenberi kongre kongre dolaşıyor ve hiç durmadan konuşuyordu. Çorumda da kürsüye çıktı. Önce sağ kolunu dimdik ileri uzatıp dinleyicileri selâmladı. A.P. liler bu maruf senatörlerinin ne diyeceğini merak ediyorlardı. Tevetoğlu söze «Aziz Çorumlular!» diyerek başladı. Sonra bir kaç saniye durdu, gözlerini kendisini dinlemeğe hazırlanan kalabalığın üzerinde gezdirdi ve devam etti:

«Sözlerime başlamadan size niçin «aziz Çorumlular» dediğimi izah edeyim!»

Konuşmasının başında cafcaflı bir kaç lâf ederek alkış toplamak istiyordu.

«Siz azizsiniz, çünki...»

Dinleyiciler merakla gözlerini dört açmış lâfın sonunu bekliyorlardı.

«Siz azizsiniz çünki, aziz olan ekmek Çorum'da yapılır!»

Tevetoğlu birkaç alkış bekledi. Ne gezer!

«Siz azizsiniz çünki, aziz camiler Çorumda vardır!..»

Hayret, yine alkış yok !

«Siz azizsiniz çünki, aziz olan minareler Çorumda yükselir!.»

A.P. liler pür dikkat senatörlerini dinliyorlardı Ne alkış, ne ses, ne de bir nefes!.. Tevetoğlu hırsından dudaklarını ısırdı. Nerden girmişti bu lâf çıkmazına! Ama başaracaktı. Sağ yumruğunu sıktı sesini ayarladı ve başladı:

«Aziz Çorumlular! Siz azizsiniz! Çünki Samsunda denize iki beton kol uzanır. O kolların içindeki taşları biribirine tutturan, yapıştıran çimento Çorumda çıkar. Bu çimento azizdir! Siz de çimento gibi azizsiniz!»

Salondan bir alkış yükseldi. Tevetoğlu hızlandı:

«Çimento gibi aziz hemşehrilerim! Sağolun, varolun! Mübarek çimentonun çıktığı Çorum'un aziz sakinleri! İşte siz bundan dolayı azizsiniz! Siz bin yaşayın! Kahrolsun komünistler!...»

Bütün salon ayağa kalkmış, Tevetoğlunu çılgınca alkışlıyordu.

★

İmar ve İskân Bakanı Fahrettin Kerim Gökay Doğu gezisinde bir ilde konuşacaktı. Kürsüye mikrafon koydular, fakat bir türlü yükseltemediler. Gökay kürsüye çıkınca bir mikrafona bir de kendine baktı, sonra da «Allah, Allah» dedi. «Bu mikrafonları da insanların boyuna göre ayarlıyorlar zahir...»

★

Başına «Millî» sıfatını koyan bir dergide geçen hafta ilmi bir konu tartışıldı ve karara bağlandı. Bu çok ama çok önemli, ilmi açıklamadan sizinde faydalanmanızı istedik ve buraya aynen aktarıyoruz. Aktarması bizden sabırla okuması sizden..

Bu önemli ilmı açıklama şu:

«Beg» ler bir dernek kurmuşlar. Derneğin tüzüğünün ikinci maddesinin «G» fıkrası şöyle:

«Kımız yapacak ve satacak bir şirketin kurulması.»

Şimdi bir «Beg», «Büyük Beg»e soruyor:

«Kımızı içmek haram mıdır, değil midir?»

«Büyük Beg» cevap veriyor:

«Kımız haram mıdır? İşte mühim nokta bu! İmam'ı Azam içtihadına göre, hafif alkollü içkiler haram değildir. Kımız ise İmam'ı Azam'ın kastettiği **en** hafif alkollü içkiden de daha hafiftir. Orta Asyadaki Kazak, Kırgız ve Başkurt Türkleri İslâmiyeti kabul ettikleri ilk günden bu güne kadar (Yahut Ruslar tarafından imha edildikleri ve sürüldükleri günlere kadar) fasılasız olarak kımız içegelmişlerdir. Onların ve çevrelerinin bütün din adamları da bunu tecviz eylemişlerdir. Şu halde bu mevzuda İcma—i ümmet de vardır. Kazakların, kırgızların, Başkurtların şahıs olarak ve cemaat olarak, islâmiyete sadakatte en ileri bir safı işgal ettiklerinde ise, kimsenin teredüdü olmamıştır.

Bu sebeble kımızın helâl olduğu kanaatindeyim.»

....

Gördünüz mü milliyetçiliği gördünüz mü vatansverliği?! Memleket böyle kalkınır işte! Önce kafaları pergelle ölçeceksin, kimin Türk, kimin olmadığını tesbit edeceksin, sonra da «Kımız»» içmenin haram olup olmadığını tartışacaksın!.. Türkiye böyle ilerliyecektir, bu toprağın insanları böyle mesut olacaktır. Bize ne 9400 Türke bir doktorun düşmesinden, bize ne Türklerin mağaralarda yaşamasından, bize ne Türklerin hastahane kapılarında ölmesinden, kimin umurunda Türk köylüsünün yıllık gelirinin 950 lira olması! İçelim kımızları basalım nağraları, atlıyalım atlara, gidelim Orta Asya'ya!..

Hay ölmiyesiniz emi! Tıpkı Orhan Veli'nin «CIMBIZLI ŞİİR» indeki kız gibisiniz:

«Ne Londra konferansı
Ne atom bombası
Bir elimde cımbız
Bir elimde ayna
Umurumda mı Dünya.»

★

İmar ve İskân Bakanı Fahrettin Kerim Gökay, Yüksek Plânlama Kurulu toplantılarında daima İnönünün karşısında oturur. Toplantılardan birinde çok önemli bir konu tartışılıp, herkes fikrini açıklarken Gökay el kaldırdı ve söz istedi. İnönü, «Buyurun» dedi «Ne söyliyeceksiniz?» Gökay yerinden kalktı. Bütün gözler ona dikildi, kulaklar kabartıldı, herkes ne söyliyeceğini merak ediyordu. Gökay, yürüdü, 10 metre uzunluğundaki masanın diğer başına gitti, İnönünün kulağına eğildi ve yüksek sesle «Ben de sizin fikrinizdeyim paşam!» dedikten sonra dönüp yerine oturdu.

AKŞAM

Başbakan İnönü, İzmir'de bulunduğu günlerde NATO karagâhı da dahil, askeri yerleri de ziyaret etti. İnönü'yü takiple görevli gazeteciler, bu vesile ile şimdiye kadar kapısından içeri adım atmadıkları gizli yerleri de göreceklerini umarak sevindiler. Ama boşuna sevindiler.

NATO Kumandanının brifingine Başbakanın peşine takılarak giden gazeteciler, İnönü içeri girer girmez kapıya dikilen bir Amerikalı ile göğüs göğüse geldiler. Adam İçişleri Bakanını dahi hüviyetini göstermeden içeri bırakmadı. Kumandanlar da içeri alındıktan sonra, kapı perdesi Amerikalı. Başka içeri girmesi gereken var mı diye herkesi bir süzdü ve gözü valiye ilişti:

«Hişşt, vali siz de buyurun..» şeklindeki dâvetle vali de içeri alındıktan sonra, geriye kalanlara (zaten saadece gazeteciler kalmıştı) uzaklaşmaları nezaketle söylendi.

Yeni Sabah

Gümüşpala ile Apaydın'ın karşılıklı ithamlarını okuyor ve şu fıkrayı hatırlıyor musunuz?

Asker (bizimkiler olamaz, şarapçı memleketlerden birinin askeri olacak) Pazar akşamı geç saatler de kışlasına dönmüş. Asker, dedim ama izin gününün akşamında, üzerinize afiyet bulut olduğunu söylemeyi unuttum. Nizamiye kapısına da yanmış duran yüzbaşıyı burnunun dibine sokulunca fark edebilmiş. Postalının birini topuk diye diğer ayağının baldırına vururken, şapkasının siperini arayan parmaklarıyla sözümona bir de selâm çakmış ve peltek peltek:

— Affedersiniz kumandanlarım demiş, ikinizin arasından geçeceğim.

Yüzbaşı birden kumandanlığını takınarak emretmiş:

— Önce sıraya girin, ondan sonra geçersiniz!

Liderler, lider taslakları! Sizlere de aynı şeyi söyleyecek, biri beş gören bir zata mı ihtiyaç var dersiniz?

Zübük

Pazartesi günleri çıkar haftalık siyasî mizah gazetesi * Sahibi ve yazı işleri yönetmeni: Meral NESİN * Yönetim yeri: Cağaloğlu, Nuruosmaniye, Gazi Sinan Paşa Sok. No. 12 — İSTANBUL * Telefon: 22 58 04 * Abone: Yıllık 25, altı aylık 13 liradır. Yabancı ülkeler için yıllık 50, altı aylık 25 liradır. Derginin uçakla gönderilmesi isteniyorsa ayrıca uçak masrafı abone parasına eklenir * İlân: Beş sütun üzerinden her sütunun santimi 15 liradır * Gönderilen yazı ve karikatürler yayınlansın, yayınlanmasın geri verilmez * 50 kuruş, geçmis sayılar 75 kuruş * İstanbul'da Vatan Gazetecilik ve Matbaacılık T.A.Ş. de dizilip basılmıştır * 27 Ağustos 1962 * Cilt 1 Sayı 30

tarafından bağışlanmıştır
TÜSTAV

Zübük Marko paşa

IT KAĞNI GÖLGESİNDE YÜRÜR DE KENDİ GÖLGEM SANIRMIS

NE SAĞCIYIZ NE SOLCU FUTBOLCUYUZ FUTBOLCU

Nabza göre şerbet verilecek!

Bir şerbetli Zübük her vatandaşın nabzına göre şerbet verileceğini müjdeledi

Ankara, 27 (Telefoncu Ayten bildiriyor) —

Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin bu yılki açılış töreninde okumak üzere büyük zübüklerimizden biri, şimdiden açış konuşmasını hazırlamağa başlamış bulunmaktadır. Vatan sathında büyük yankılar uyandırması beklenen bu nutuk hakkında sayın Zübük'le konuştuk. Bize şunları söyledi:

«Zamanla insanın nasıl yaşı büyüyorsa, göbeği şişiyorsa, fikri de tekâmül ve inkişaf ediyor. Gayet tabiî olarak benim de siyasi, içtimaî, iktisadi ve ticarî fikirlerim zamanla tekâmül ve inkişaf etmiş bulunmaktadır. Meselâ ben eskiden nabza göre şerbet verilmesine muhaliftim. Bu fikrimde de gayet samimî idim. Çünkü o zaman öyle düşünmekte idim. Ama zaman terakkî ettikçe fikirler de tekâmül ediyor. Şimdi de samimîyim, çünkü bugün de başka türlü düşünüyorum. Benim yerimde olsanız, itimad ediniz ki siz de benim gibi düşüneceksiniz.

Bugünkü açık rejimde ve demokraside her nabza göre ve o nabza uygun şerbet verilmesini doğru bulmaktayım. Çünkü her nabza göre ayrı şerbet verilmezse, bütün vatandaşlar aynı şerbetten içmek mecburiyetinde kalacaklar demektir ki, bu da antidemokratik bir vaziyet ve politikadır ve ancak zararlı bir rejimin ideolojisidir. Bütün vatandaşlar aynı şerbeti içecekler demek, ne demektir? Ya vatandaşlarımız şerbet içecekler ya da içmeyecekler... Bugün dünya birbirine düşman iki safa ayrılmış bulunuyor: Şerbet içenler ve içmeyenler... Biz, şerbet içenler safında bulunuyoruz ve şerbetimizin son damlasına kadar da bu safta kalacağız.

Binaenaleyh, her sahada olduğu gibi, şerbet sahasında da her vatandaşın istediği şerbetten istediği kadar içmekte hür ve serbest olmasını demokratik ve açık rejimimizin kaçınılmaz bir icabı saymaktayız. Hükûmetin vazifesi de, vatandaşların bu arzularını yerine getirerek onlara hizmet etmek suretiyle iktidarda kalabilmesidir. Devlet Plânlama Dairesi'ne hazırlattığımız ve Amerikalıların da çok beğendikleri plânlarla, her vatandaşın istediği şerbetten istediği kadar içmesine imkân hazırlıyoruz.

Her vatandaşın aynı şerbetten içmek mecburiyetinde kalması, yabancı ve zararlı bir ideolojinin propagandası olduğu gibi, demokratik bakımdan da, sıhhî bakımdan da doğru değildir. Çünkü, ilmî olarak ifade etmek lâzım gelirse, her vatandaşın künyesi ve bünyesi, akidesi ve midesi ayrıdır. Birine çok yarayan ve onu geğirten şerbet, başka bir vatandaşın midesine dokunabilir ve bağırsaklarını bozabilir. Biz, gerek akîdesi bozuk ve gerekse bağırsakları bozuk vatandaş bırakmayacağız.

İçilecek şerbetin mideye ve bünyeye zararlı olup olmadığı ise, ancak nabız muayenesiyle anlaşılabilir. Binaenaleyh nabızları muayene ederek, her nabza göre ayrı şerbet vermek prensibimizdir. Biz, nabza göre şerbet veriyoruz, veririz, vereceğiz ve vermekte de devam edeceğiz. Çünkü biz şerbetliyiz! Vatandaşlar da şerbetli olacaklardır. Kuru çeşmelerden şerbet akıtacağız. Yalnız, küçük bir zorlukla karşı karşıya bulunuyoruz; o da şerbeti nerden bulacağımızdır. Şerbeti bulduk mu, her vatandaşın nabzına göre şerbet vereceğiz. İsteyen bal şerbeti, isteyen pestil şerbeti içsin, isteyen kan kusup kızılcık şerbeti içtim desin. İstiyen hiç içmesin... Gerek özel teşebbüs, gerek özel sektör, gerek özel sermaye, gerek genel sermaye, gerek devletçilik, gerek işçiler, gerek patronlar, gerek toprak ağaları, gerek ırgatlar, gerek afçılar, gerek gericiler, gerek kim olursa olsun bizde kendi nabzına göre şerbet bulacaktır.

Maalesef memleket dahilinde «Nabza göre şerbet veriliyor!» diyerek, her vatandaşın aynı şerbeti içmesini isteyen ve zararlı ve menfî propagandalarla muhterem halkımızı zehirlemeğe çalışan, kendilerini yabancı ideolojilere kaptırmış olanlar var. Göreceksiniz ki, pek yakında bunları toptan susturacağız!

Bu hususta çok esaslı hazırlıklarımız vardır.

Ey gençler! Hayatta muvaffak olmak istiyorsanız, örnek olarak bana bakıp ibret alınız ve nabza göre şerbet veriniz! Haniya şerbeeet!... Yok mu içen? Otuz iki dişe trampeto çaldırıyor. Her nabza göre şerbet!... Otuz iki dişine kemane çaldırmazsa para almıyorum... Haniya, nabza göre şerbeeet!...»

Bu açıklamayı yapan sayın Zübük, sözlerine şöyle son vermiştir:

— Vay alnımın kara yazısı

«Yapacağım konuşmanın esas itibari ile ana hatları bunlardır. Bu konuşmamdan sonra hazirûn büfede nabza göre şerbet içmeğe davet olunacaktır.»

Kim üfler bunları?

AŞAĞIDA, şimdiye kadar alıştığınız Zübük başyazılarından çok ayrı bir başyazı okuyacaksınız. Bu başyazı, bir gazetede çıkmıştır; hangi gazetede çıktığını da yazının sonunda okuyacaksınız.

Şimdi lütfen gülmeden, bu başyazıyı okuyunuz:

Fındık müstahsili bu yıl rahat bir nefes aldı, buğday ekicileri malları iyi fiata gidiyor diye memnun, tekstil endüstrisindeki stoklar hemen hemen hiç kalmadı, hattâ birçok fabrikalar üç vardiyaya geçtiler. Dövizlerin serbestçe alınıp satılması hakkındaki kararname sade Türkiye'de değil, bütün dünyada memnuniyet uyandırdı. Türk parasının kıymeti dışarıda derhal yükseldi, hayvan ihracına izin verildi, ithalât ve ihracat formaliteleri azaltılıyor... Hükûmet güney sınırlarımızda kaçakçılığı önlemek için, pazarlar kurmayı ciddî olarak düşünmektedir. Plân fikri memlekette yerleşmiş ve Türk ekonomisini çapaçulluktan kurtarmak istiyenleri memnun edici bir inkişaf göstermiştir. İşçiye kendisinin istediği ve beklediğiden öteye yeni imkânlar da sağlanmaktadır. Bunların hepsi, iç açıcı haberlerdir; ve ikinci koalisyonun muvaffakıyetidir.

Bu başyazı, 22 Ağustos günlü Ulus gazetesinde çıkmıştır. Başyazarın adı yoktur. İmza yerinde «Ulus» yazılıdır.

İktidara geçen partilerin başyazarları imzalarını göstermekten utandıklarından mıdır, yoksa tevazu numaralarından mıdır nedir, başyazılarının altında imzalarının görünmesini istemezler. Ama yine o başyazarlar, muhalefete geçtiler mi, her yazılarının altına nal kadar imza atarlar. DP. iktidarındayken de böyleydi. O zamanki iktidar başyazarları, kedi tersini örter gibi imzaladıklarını gizledikleri halde, şimdi yazılarına Hazreti Süleyman mührü gibi imza atıyorlar. Peki, iktidarla muhalefet arasında imzanın saklı tutulması için değişen nedir?

Bize kalırsa, bu adamlar, yazdıkları günün birinde suratlarına çarpılmasın diye imzalarını gizliyorlar. Demek ki inançsız yazdıklarına inanmayan kişilerdir. Demek ki, onlara göre, iktidarda olmak bile başlıbaşına suçlu olmaktır ki, muhalefetteyken gözlerimize soktukları imzalarını, iktidar gazetelerindeyken arkalarına saklıyorlar.

Örneğin, şu yukarıdaki başyazıda açıklanan düşünceler doğruysa, insan böyle bir yazının altına imzasını değil, resmini bile koyar.

Bu başyazıyı okuduğum arkadaşlardan biri; «O, sahici gazete mi?» diye. bir başkası da, «O gazete hangi memlekette çıkıyor?» diye ciddî olarak sordular.

Biz, bu yazıda yazılanlara inanmak istiyoruz; anlatılanlar doğrudur. Ama neden farkına varamıyoruz bunların? Yeni bir vergi çıkarılsa ucu halka dokunur, eski vergiler artırılsa acısını ilk duyan halktır, kıtlık olsa, buğday az yetişse, kuraklık olsa, dış yardım gelmese, bütçede sıkıntı olsa, yani kısacası kötü olan her ne varsa, halk olarak biz bunların hepsini duyar, anlar, görür çekeriz de, ne zaman memlekette şu başyazıda anlatıldığı gibi, iyi şeyler olsa, bizim hiiiç haberimiz olmaz; ama bu eskiden beri böyle...

Bolluk, dirlik, düzenlik, hepsi iyi hoş, ama kim alır bunları? Sıkıntı halka, ferahlık kime?

Rumelili yurttaşın, gerdeğin ertesi sabahı şaşkınlıkla dadına,

— A be kim ş'apar bunları? diye sorduğu gibi, biz de soruyoruz:

— A be kim ziftlenir bunları?

İmar ve İskan Bakanı Ord. Prof. Dr. F. K.

Gökayın açıklaması

10.8.1962 tarihli nüshasında 1949—1957 yıllarında 8 sene Vali Konağına ait kirayı vermediğim yazılmaktadır.

İkametim sırasında benden hiçbir kira istenmemiştir. Benden evvelki Valilerden de istenmemiş olduğunu öğrendim. Konaktı kira alınmadığı gibi müstahdem ücreti dahi Vilâyet ve Belediye tarafından ödeniyordu.

(Devamı 6. Sayfada)

Taşlama

Zavallı

BİR arkadaşı, bir milletvekiline şöyle diyordu:

— Yahu, seni hiç anlıyamıyorum, hangi iktidar olsa, sen ondan yanasın. Eski CHP. iktidarını hep desteklerdin. DP. iktidarının baş destekleyicisi sendin. MBK. iktidarını en çok sen savundun. Birinci Koalisyon kabinesinden yana oldun. Şimdi de İkinci Koalisyon kabinesini tutuyorsun. Yahu, büyük oğlunu ataşe yaptırdın. Ortanca oğlunu Umum Müdür yaptırdın. Onun küçüğünü maşallah birkaç idare heyetine yerleştirdin. Küçük oğlunu da iyi bir memuriyete koydurdun. Damatlarının birini Hariciyeye sokturdun, birini bir devlet işletmesinin başına geçirttin. Seni hiç anlamıyorum. Neden hâlâ hükûmete külâh sallıyorsun?

Milletvekili boynunu bükerek,

— Yahu ben ne yapayım, dedi, karım yine gebe kalmış birader...

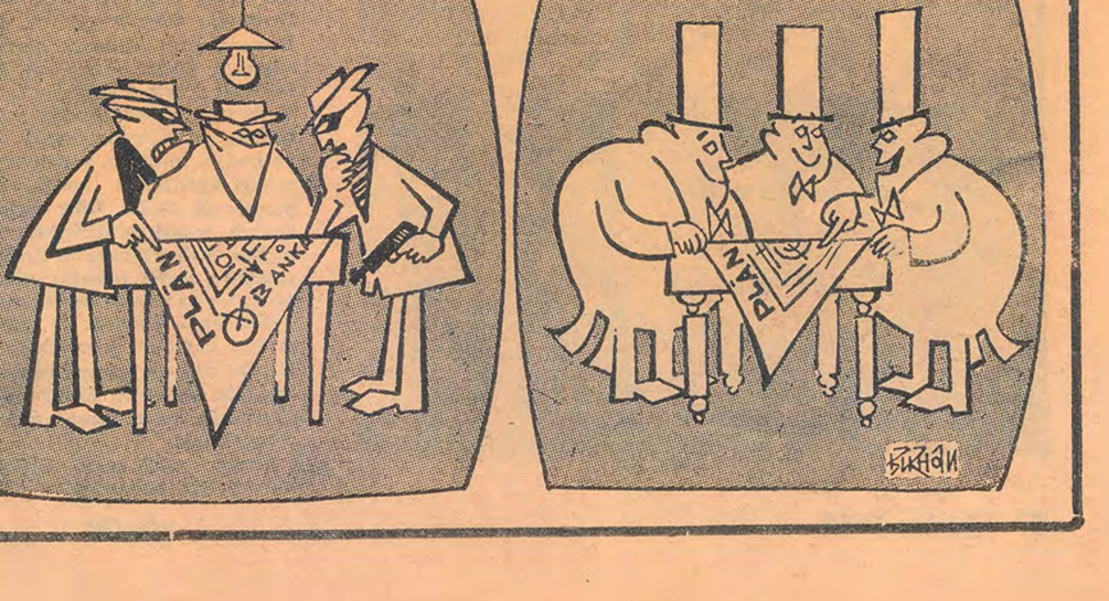

Köy öğretmeni

— Oğlum, bir gayfe de mıhtara yap! Patıronuna hoca içti, dersin. Kıtlık var, melmeket açlıktan kırılıyo. Ahlâksızlık çoğaldı. Şeher içinde adam soyuyorlar. Gazete böyle yazmış. Daha beter oluruz, inşallah... Başımıza baklava tepsisi böyüklüğünde daş yağacak. Beygir leşini itlerin ağzından kapıp ta başında dövüşeceeez. Ateşsizlikten cenazelerimizi yumadan kabrista götürecez...

Böyle olacağı belli değil miydi? Ülemaya, hocaya saygıyı yitirdik. İmamın avradı eskidi, elbirliğiynen tazesini bulup, everelim demek yok. Berberde sakalımızı traş ettiririz, adam para diye karşımıza dikelir. Gayfe içeriz, garsun elimize elimize bakar. Kitap diyor ki: «Üç pili ciniz varsa, biteki arakasında secdeye durduğunuz zate mahsustur». Hocanın sofrasında datlısı eksilirse, Cenabıhak ta cemaatın rızkını kökten keser. Açlıkla terbiye eyler.

Şu maalim varken, tarlalarınızda ürün bitmez. Gökten irahmet beklerken yıldırımlar dökülür. Dün ders esnasında el kadar sabîlere «Uruslar fezaya adam attılar» demiş. Yakında aya bilem gideceklermiş... Vay irezil... Vay haddini bilmez gâvurun dölü! Kıçına Emeliken donunu giymekle Allaha karşı koyacak. Mıhtar, bu lâftan ötürü Kaymakama müzekkire yazıp ta «Sövyedistanın purpogandasını itmek süretiynen, melmeketimizin hözurunu kaçırmak emeliynen, gışgırtıcı faaliyette bulunuyo» diye ihbaratta bulunmazsan hakkımı helâl etmem. Kitap diyor ki: «Düşmanına bilem buğz etme.» Allaha havale edelim. En büyük cezayı o verecektir. Daha bıldır okulun sofasına koskocaman bir insan kelle

Burhan ESEN

si oturtup ta: «Bu Ata'nın büstü dür!» diye karşısında istavroz çıkarmadı mıydı? Karısının ne mal olduğu ortada değil mi? Köy halkına: «Çarşafı İngilâp istemiyo. Karılarınızı gısa gollu fistanla çarşı pazara salacaksınız, demedi miydi? Ben gıybeti sevmem. Dedigodunun şerran cezası ağırdır. Geçen gün zabah ezanını okurken, gözüm Maalimin evinin avlusuna takıldı. Tango avrat kuyudan su çekmek için eğilmiş. Bir de ne göreyim, tövbe estafurullah, gıçında don diye bir şey yok. Belkim naylon denen yumuşak camdan diye, ezanı yeni baştan okumaya başladım. Gözlerimi eyicene açtım. Dinim hakkı için diyom, her yakası ortada. Neyse, mıhtar, biz bu irezilliği görmemiş, siz de bu söylediklerimi duyamış olun. Zaten ahiret işinden dünyayı gördüğümüz mü var? Zabah, akşam başımızı secdeden kaldırmasak akıbetimiz gene gayya kuyusu.

Maalim, Emeliken domuzlarının sütlerini çocuklarımıza kuvvettir, diye okulda içirmeye başlamış. Süt tozu dedikleri işte bu. Tehlil ettirmişler, kitap beni çarpsın ki bir gram koyun ve de davar sütüne rastlıyamamışlar. Tehlil laportunu, ehâli duyup ta Malimi parçalamasınlar diye, dövletin hazine kasasına kilitlemişler. Şimdi ağnadınız mı, küççük sabîler neden piç oluyo. 5 yaşındaki velet cuvara tellendirip: «Buba, beni ne zaman evereen?» diye soruyo. Gâvurca gıramufonlar çalıp ta: «Rumba... Samba...» diye galgıyo.

Amanın mıhtar, köy halkını yatıştırmak, «Nidelim, imamsız, müezzinsiz okullardan daha eyisi çıkacak değil ya... Mezarımıza daş yerine haç dikmemeleri için hocalara eyi bakıcaz» demek sana düşer. Mıhtar, eğil de kulağına fısıl dayayım. Seherde duydum. Duyuncaz başıma kaynar sular döküldü. Bizim Maalim, Tito gâvurundan para alırmış. Tehkik ettim. Bizim postacıyı buldum. Köy sandığı hesabına eline elli guruş toka ettim. İşin iç yüzünü açıkladı:

— Doğrudur, dedi. Zipor—TOTO dan 5000 lira geldi. 13 ü tutturmuş.

Biliyom, içinden:

— Sabahtan tezi yok, müddeymümüne ihbaratta bulunayım, diyorsun. Sakın ha! Bizim kanunlar gâvurlardan devşirilmiş. Mahkeme hâkimleri de mektepli. İt, iti ısırmaz, diye bir söz vardır. Eskiler olsa, ilk celsede bu adamı ipe gönderirlerdi. Şimdi sen haber versen, ona 15 gün ceza verip tecil idecekler, sen de 15 aya mahkûm olacaksın. Bizim kitap: «Kısasa kısas» diyor. Senin ağnıyacağın sır veren, ser verir. Sen bilirsin amma, bugün 13, yarın 33 derken, hökümatın melûmatını yok pahasına düşmanlara okutacak. Böyle bir nifakçının kanı toprağa dökülürse, 100 adet deve kurban etmiş kadar sevabı vardır, diye kitapta işaretlenmiş.

Şu maalimi tek başıma köyden papuçsuz kaçırtırım, alimallah... Büyüsünü etmek için 41 domuzun kılı lâzım. Bu parayı köy sandığından temin edebilirsen, devenin ellisini sen kesmiş sayılacaksın. Sevabının urubu da sana ait olur. Bıldır okul için gelen tahsisatı camiye aktartmıştın. Ettiğin bu eyilik, sevap defterinin en baş sahifesine en böyük harflerle işaretlendi. Paytarın tomofilcisinden eşittim. Vilâyet fakir talebeye kitap alınsın diye para verecekmiş. Verip te ne olacak? Yine maalim, yok tesvir çıkartıyorduk, yok müzeye kuru insan kellesi satın alıyorduk diye tüketecek. Tahsisatı bir usulüne uydurup da, köy hayratına tebdil edebilirsen, cennetin güneş gören hösusi bi dairesini kendinin bil. Bak, kitap ne diyor:

«Hayri hu, Şerri hu. Ve... maallimeti hu...» Yani: «Muallimlerin şerrinden sizi, ancak, hayırlarınız kurtarabilir.»

Mıhtar, sana bi kara habar daha verecem. Gazata ilânat etmiş. Çimendifer köyün annacından gececekmiş. Bu işi de kurcalayan maalim olsa gerek. Yoğusam kimin aklına gelir de, kara vapurunu, 40 hanelik köyün kıyısından geçirtir. Bugün çimendifer, yarın süs yolu, asfalt, teyare meydanı derken bir gün bakarsın Urus gâvuru karşısına dikelip te:

— Mehraba, mıhtar!... demiş.

Demiryolu geldi mi, tokturu gelir, mehendizi, tehsildarı, heciz memürü gelir. Kara dumanlar tarlaları islen çevirincez köyde açlıktan, değil insan, it bilem kalmaz. Dumanlar küççük sabîleri ağular. Kocamanların ahlâkını bozar. Karılarınız, çocuk diye, dört ayaklı, iki başlı acayip mehlükler doğurur. Kızlarınız, çimendiferden inen alafıranga erkeklerden hamile kalmaya başlar. İngilâbın yırtamadığı çarşafları karılarınız kendi elleriyle parçalayıp atarlar. Dört metire basmadan entari edinirlerken, yarım metire naylon kumaştan elbise edip, emeliken dansı ideceğiz diye, baş larını kıçlarını yerdenyere vururlar.

Benden söylemesi. İş işten geçmeden harekete geçmeliyiz. O zaman ne ettik te hocayı diğnemedik, malimin defterini dürmedik, diye ellerinizi tokaç yapıp dizlerinizi döveceksiniz.

Namaz vakti geldi. Yörüyün ilkindiyi eda eyleyelim...

BASIN İLÂN KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

20 Temmuz 1962 gün ve 11159 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan 14 numaralı Genel Kurul Kararı'nın dergilerle ilgili maddeleri aşağıdadır:

Madde 47 — 195 sayılı kanunun 43 üncü maddesiyle yayınlanabilme esasları tarif ve tesbit edilen (Genel ve katma bütçeli dairelerle, il özel idareleri, belediyeler, köyler ve İktisadî Devlet Teşekkülleri ve sermayesinin yarısından fazlası kamu hukuku tüzel kişilerine ait bulunan teşekküllerle, kanunla kurulan sair müesseselerin veya bunların iştiraklerinin vereceği) hususi ilân ve reklâmlar ile Kurumun ilân ve reklâmlarını yayınlıyabilecek fikir ve sanat dergileri ile sair mevkutelerin Türk dilinden gayrı dille yayınlananlar dahil), aşağıdaki maddelerde yazılı özellikleri haiz olmaları, bu ilân ve reklâmları yayınlama talebinde bulunanları ve Basın İlân Kurumu Yönetmenliği ile bu Karar'da tesbit edilen vecibeleri kabul etmeleri ve yerine getirmeleri şarttır.

GENEL HÜKÜMLER:

Madde 48 — Bu bölümde kullanılan (dergi) tâbiri günlük olmıyan bütün mevkuteleri ifade eder.

Madde 49 — Ansiklopediler gibi aralıklarla fasiküller halinde yayınlanan matbua, adı ne olursa olsun, dergi sayılmaz.

Madde 50 — Üniversiteler, Fakülteler, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu, Mahallî İdareler, Kızılay, Yeşilay, Ticaret ve Sanayi Odaları, Borsalar, İktisadî Devlet Teşekkülleri, bilûmum resmî sektör ile malî ve ticarî müesseseler tarafından yayınlanan dergiler aşağıdaki maddelerde tarif ve tasnifi yapılan dergiler meyanında mütalâa edilemezler. Bunlar, ancak bağlı bulundukları teşekküllerin kendi ilânlarını hiçbir şarta bağlı olmaksızın yayınlıyabilirler.

DERGİLERİN TASNİFİ:

Madde 51 — Dergiler münderecat ve muhteyalarına göre nev'i bakımından dört grupa ayrılmıştır:

I — FİKİR DERGİLERİ.

A) Siyasî ve içtimaî aktüalite dergileri.

B) Herhangi bir meslek zümresine hitap etmediği halde cinsiyet, yaş gibi belirli bir grup gözeterek yayımlanan ve fikir yönü galip olan dergiler.

II — SANAT DERGİLERİ.

(Güzel sanat olarak kabul edilen bütün sanatlar ile ilgili dergiler).

II — İLİM, TEKNİK ve MESLEK DERGİLERİ.

IV — SPOR DERGİLERİ ve MAGAZİN ile SAİR MEVKUTELER.

Sahife sayı ve ölçüsü:

Madde 52 — 47 nci maddede sözü edilen ilân ve reklâmları yayınlıyabilmek için sanat dergilerinin (15 günlüklere kadar olanlar dahil) her sayısındaki sahifelerinin yüzölçümü toplamı 0,90 metrekareden, daha fazla süre içinde yayınlanan sanat dergilerinin her sayısındaki sahifelerinin yüzölçümü toplamı 1,35 metrekareden, diğer dergilerin (haftalıklara kadar olanlar dahil) her sayısındaki sahifelerinin yüzölçümü toplamı 1.35 metrekareden ve daha fazla süre içinde yayınlananların sahifelerinin yüzölçümü toplamının 2,70 metrekareden az olmaması şarttır.

En az yayın hayatı süresi:

Madde 53 — İlk sayısında tesbit ettiği yayın zamanına uyguniuğunu muhafaza etmek şartiyle, haftada bir ve daha sık ara ile yayınlananlar 12 sayı, onbeş günde bir yayınlananlar 9 sayı, aylık ve daha fazla süre içinde yayınlananlar 6 sayı çıktıktan sonra ilân ve reklâm alabilirler.

Yayınlarına bir sayı ara veren veya birkaçını tek sayıda toplamış olarak çıkan mevkutelere yeni yayınlanmış gibi işlem yapılır.

İlân dağıtım esasları:

Madde 54 — Yayınlanma usulü 195 sayılı Kanunun 43 üncü maddesinde gösterilen ilân ve reklâmların hangi dergilerde hangi ölçülerde yayınlanacağını, Kurumun Şubesi bulunan yerlerde aşağıdaki esaslar dahilinde Basın İlân Kurumu Genel Müdürlüğü tâyin eder. Ancak, ilân veya reklâmın yayınlanacağı derginin seçilmesinde şehir, dergi nev'i, fiilî satış hitap ettiği okuyucu gibi hususlara ait isteklerini, ilân veya reklâmı veren Kuruma bildirebilir veya Kurumu dergi intihabında serbest bırakabilir.

Madde 55 — Kurumun şubesi bulunmıyan yerlerde ilân ve reklâmların yayınlanmasını aynı esaslara göre Valilikler düzenler.

Madde 56 — 47 nci maddede yazılı ilân ve reklâmlar, dergilerin dizgi, tertip, baskı ve yazı kadrosu (telif ücretleri dahil) için ödedikleri ücretler toplamı ve fiilî satışları gözönünde bulundurularak ilân veya reklâmı verenin istekleri de dikkate alınmak suretiyle aşağıdaki esaslar dairesinde dağıtılır:

I — Gruplar (nev'i bakımından) arasında yapılacak dağıtımda ilân veya reklâmı verenin isteği nazarı dikkate alınır.

II — Aynı grupa dahil dergiler arasında yapılacak dağıtımda:

a) Fiilî satış (aboneler dahil) bakımından birbirine yakın olanlar arasında eşitliğe riayet edilir.

b) Fiilî satış (aboneler dahil) bakımından emsaline nazaran bariz şekilde üstün olanlara ilân ve reklâmı verenlerin isteklerine göre daha fazla verilir.

c) Herhangi bir dergiye verilecek ilân veya reklâmın tutarı, ödediği ücretler toplamını geçemez.

Madde 57 — Kurumun ilân ve reklâmları fikir ve sanat dergilerine verilir. Bu maksatla, Kurumun yayınlanmasına aracı olmak ödevinde bulunduğu ilân ve reklâmların, Kurumun idaresine iştirak eden mevkutelere verilmesi sırasında alınacak komisyona, ilân ve reklâm istihkakları ayda (15.000) onbeş bin liraya kadar olanlar için %0,5, (15.000) onbeş bin lira ile (50.000) elli bin lira arasında olanlar için %1 ve (50.000) elli bin liradan fazla olanlar için de %2,5 eklenmek suretiyle tahsil edilecek paralardan bir fon teşkil edilir.

Madde 58 — Bu fondan fikir ve sanat dergilerine verilecek ilân ve reklâmlar, dergilerin emsal değerine göre hesaplanarak dağıtılır.

15 günde ve ayda bir yayınlanan dergilerin emsal değeri 2 haftalık dergilerin 3'tür. Fondan faydalanacak dergi adedi emsal değerleri ile çarpılarak, fonun kaça bölüneceği bulunur.

Madde 59 — Dergiler Basın İlân Kurumuna her ayın sonunda bir önceki aya ait icmal varakası gönderirler. Bu icmal varakasında her sayının fiilî satışı (baskı, bayie verilen, iadeler ve aboneler müfredatlı olarak gösterilmek şartiyle) dizgi, tertip, baskı ve yazı kadrosu telif ücretleri dahil) için ödenen ücretler ayrı ayrı beyan edilir.

Basın İlân Kurumu icmal varakalarında bildirilen hususları her zaman kontrol ettirebilir. Yanlış beyanda bulunan dergiler hakkında 195 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin a bendi uygulanır.

(Basın — 12003/073

Ünlü Türk Mizahçılarının en güzel beş kitabını nefis bir cilt içinde sunuyoruz:

Türk mizahı

AZİZ NESİN'DEN: Mahmut ile Nigâr
ADNAN VELİ'den: Seçim Konuşmaları
BÜLENT ORAN'dan: Üç bacaklı kedi
RIFAT ILGAZ'dan: Radarın Anahtarı
ORHAN KEMAL'den: Bâbil Kulesi

450 Sayfa. Nefis cilt, Fiyatı: 10 lira

Ödemeli olarak gönderilir: Karikatür Yayınevi, Nuruosmaniye Gazi Sinan Paşa Sok. No. 12 — İSTANBUL

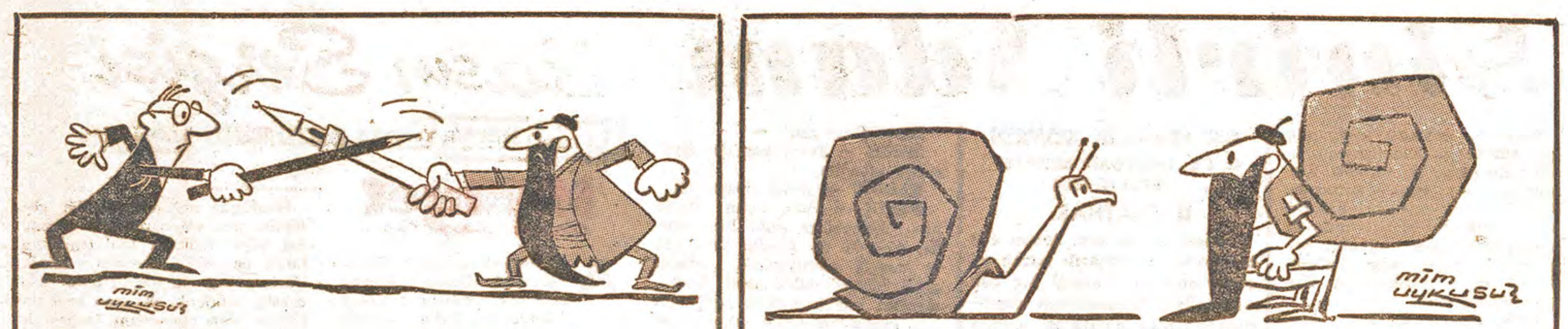

TEK DELİK
Aziz Nesin'in Romanı

- 29 -

Anlaşılan herif benimle alaya başlamıştı, yahut delirmişti.

— Niçin Mösyö Vasil mağazanızı bana devredeceksiniz? dedim.

Öyle karışık şeyler anlattı ki, aklım büsbütün karıştı. Ben ona bilmem kaç bin liralık borç senedi verecektim. O da buna karşılık dükkânı benim üstüme yapacaktı. Ama gene dükkânı o işletip kullanacaktı. Kazanç da onundu. Yani asıl mal sahibi gene Vasil'di ama resmen mal sahibi ben görünecektim. Vasil,

— Buna karşılık aylığını elli lira arttıracağım... dedi.

İki yüz lira aylık alıyordum, demek iki yüz elli lira verecekti.

— Niçin Mösyö Vasil? diye sordum.

— Dükkânın senin üstünde olması daha iyi...

dedi. İki oğlu vardı, damadı vardı, onlar dururken neden dükkânını benim üstüme yapmak istediğini anlıyamıyordum. Bahane olarak, oğlunun birinin doktor, birinin de Avrupa'ya tahsile gideceğini, damadına da güvenemediğini söyledi.

Ben Vasil'e on bin liralık bir sene vâdeli borç senedi verecektim. Ödeme günü gelince o senedi yırtacak, yeniden bir sene vâdeli borç senedi yapılacaktı.

Bu senet ne olacak? dedim.

Vasil,

— Sana güveniyorum ama, dedi, insanlık hali, ne olur ne olmaz... Ölüm var kalım var... Belki ben ölürüm, belki sen ölürsün...

— Eeee?

— Ben ölürsem, elde senin borç senedin olunca, karım çocuklarım senden alır dükkânı... Senet olmasa da sen bırakırsın dükkânı onlara ama olsun... Kralı göstermesin sen ölürsen, elde bir senet olmalı ki dükkânı alalım... Yoksa bizim dükkân olduğunu hükûmete nasıl isbat edebiliriz.

Bütün bunlar makul geliyordu ama, neden kendisi sahibiyken, dükkânı bana devretmek istediğini bir türlü anlıyamıyordum.

Bu anlattığım hadisenin üstünden kaç yıl geçti. Gençtim ama budala da değildim. İşin içinde bir orostopolluk olduğunu sezinliyordum ama, ne olduğunu keşfedemiyordum.

O gece konuşmamız böylece kaldı. Ertesi gün Vasil

— Hadi, senedi yapalım... dedi.

Bana o kadar iyilik etmişti ki,

— Hayır olmaz! diyemedim. Çünkü niçin olmaz diyeceğimi bilemiyor, reddetmek için sebep bulamıyordum. ...

Kendi kendime, ne zarar ederim ben bu işten, diye düşündüm. Hiç!... Sermaye koymadım ki kaybedeyim. Vasil'in niyeti beni borçlandırmaksa neyimi alır? Belki bunların hiç birini düşünmedim de onun bana yaptığı iyilikler yüzünden teklifini reddedemedim. Belki bu da değil ayda alacağım elli lira cazip geldi. Çünkü o zaman sınıf arkadaşlarım mülâzımı evvel olmuşlardı «Üsteğmen» ve ellerine kırk dokuz lira maaş geçiyordu. Halbuki ben iki yüz elli lira maaş alacaktım. Çoktan beri izimi kaybetmiş olan, başıma gelenleri bilmeyen anneme babama yardım edebilirdim. Evlenmeyi de düşünüyordum. Bu paray la hasretini çektiğim namuslu bir hayatı kurabilirdim. Hemen o gün kâtibiadilden «Noter» on bin liralık borç senedini yaptık. Yine aynı gün Vasil bana altı bin liraya dükkânı devretmiş oldu. Bu devir muamelesi de resmen olmuştu. Ben sanki Vasil'e altı bin lira vermiş, dükkânı almışım. Ertesi gün de dükkânın tabelâsı indirildi, yerine benim adıma yazılan tabelâ kondu:

«İtimad yağ ticarethanesi»

Ferit Çatanzade»

Aradan on — on beş gün ancak geçmişti ki, komşu yağ tüccarlarından Hacı Salih Efendinin oğlu, bizim dükkânda Vasilin bulunmadığı bir gün, bana,

— Bu Vasil, dedi; dükkânın sahibi olmana karşılık sana ne veriyor?

— İki yüz elli lira! dedim.

Hacı Salihin oğlu;

— Neee? diye bağırdı, ulan amma da kazık atmış sana be... Sen bizim dükkânı devralsaydın, babamsa na ayda beş yüz lira verirdi.

Hacı Salih Efendi Vakfıkebirliydi ve sağyağ, tereyağ ticareti yapıyordu.

— Nasıl kazık? diye sordum...

— Basbayağı kazık işte.. Bırak burasını, şimdi bizim dükkânı devral, sana beş yüz lira aylık verelim.

— Niçin bana devredeceksiniz dükkânınızı?

Oğlan,

— Yuuu... dedi, amma da safmışsın be... Numara mı yapıyorsun, yoksa benimle dalga mı geçiyorsun?.

— Ne numara, ne de dalga...

— Eh öyleyse... deyip çıktı dükkândan.

Zaten işkilleniyordum. bu sefer içime kurt düştü.

(Devamı var)

Prensesin aşkı

(Baştarafı 4. cü sayfada)

başıma gelen... Ne istemişlerdi benden... Beynim uyuşmuş gibi saatlerce orada kalmışım. Karanlık bastı, lâmbalar yandı. Bu olanları bir türlü hazmedemiyordum. Hiç olmazsa şunlara iki çift lâf söyleyebilirdim. Prensesin dairesine gelince kapıda bir kalabalık, bağrışmalar ...Başımı uzatıp baktım, üstünde daha önce benim giydiğim bronzla bir adam... Başka bir adam, buna yapışmış, adamın bronzunu sıyırıp:

— Yürü... Namussuz... Karımla hal.. Suçüstü yakaladım... diye bağırıyordu.

Prenses divanın üstündeydi. Paul, bornuzlu adama, Türkçe:

— Beyefendi, dedi, uzatmayın bu işi, ikiniz de muteber insanlarsınız. Duyulursa iki taraf için de iyi olmaz... En iyisi anlaşın gitsin...

Bornozlu adam ağlamaklı bir sesle:

— Tabiî, tabiî... dedi, ben hazırım beyefendi her türlü anlaşmaya...

Açık kapıyı kapamak için gelen Paul beni görünce:

— Daha buradasın ha... Yürrüüü!... diye bağırıp kapıyı kapadı.

Çaresiz banyoya girdim. Fakat banyodan nasıl bir kılıkta çıkmam gerektiğini kestiremiyordum ki...

— Hadi Hasan hadii... diye bağırmağa başladı, hadi gel Hasan...

Acaba yıkanmam için mi banyoya göndermişti. Prenseslerin usulünü de bilmiyordum ki... Acaba bu nerenin prensesiydi. Soyundum. Prensesin yanına donla gitmek pek ayıp geldi bana, donsuz hiç olmaz... Bornozu üstüme aldım, salona girdim.

Ben o durumda kendi burnumun yerini bulacak halde değildim. Belki kendime gelir, canlanırım diye, imtihan odasına girmiş tenbel bir öğrenci beceriksizliğiyle Prensesin elini tuttum.

— Saadetten sarhoşum Hasan...

— Ya ben Prenses!...

İşte tam bu sırada demin benim çıktığım banyonun kapısı açılmaz mı!... Prensesin Paul dediği kır saçlı, kırmızı yüzlü adam ortaya çıkıverdi. Bu herif nereye saklanmış...

Herhalde vazifemin bittiğini sanarak kralın casusu beni öldürmeğe gelmişti. Canımı kurtarmak için:

— Fakat daha bir şey olmadı ki... demeğe kalmadı, kırmızı suratlı Paul:

— Kalk len, dedi, kalk... Zibidi!...

Bornozla ayağa kalktım:

— Ne diyor bu adam Prenses? dedim.

Prenses Paul'a Türkçe:

— Ne oldu? dedi.

— Cebinde on lirası var zibidinin... (Bana döndü) Çık dışarı, çık!...

— Siz Türkçe biliyor musunuz Prenses? dedim.

Kadın kahkahalarla gülüyordu.

Banyoya gidip elbiselerimi giydim. süklüm püklüm dışarı çıktım. Roof'ta oturdum. Ağlıyacak gibiydim. Neydi bu benim

HAFTANIN CEVHERİ

ŞÜKRÜ TUNAR İÇİN

Vay koca virtiöz vay.. Vay büyük sanatkâr vay.. Senin için bu kadar zamansız bu kadar acele merhum başlığını kullanacak mıydık.

Musikimiz tarihinde aslâ yeri doldurulamıyacak olan kudret ve kaabiliyetinle üfledi ğin saz artık bir köşede boynu bükük mahzun ümitsiz bir bekleyiş girdabına böyle terkedilip gidilecek miydi?

Son Havadis
(Sayra Orkan)

★

Bir toplum iş bitirerek yükselir, çöp tenekesini dökmek için çöpçüyü beklemeyin!.. Kendi yapabileceğiniz işi başkasına devretmeyin!.. O zaman göreceksiniz ki, memleket süratle Uzay devresine doğru yaklaşacaktır.

Cumhuriyet
(Cihat Baban)

YARIŞMA *Yazıları*

Yeri geniş ayır

Muhasebeci:

— Kerim Efendi, dedi. Ali Birgül'ün hesabına yazı parasını geçirmemişsin yine.

Kerim Efendi masasının başından kalktı. Alnına düşmüş saçlarını eliyle geriye attı. Yazarların yazı ücretlerinin işlendiği defterin üzerine eğilmiş muhasebecinin yanına vardı.

— Efendim, dedi, ben hangi yazının Ali Birgül'e ait olduğunu anlıyamıyorum. İmzasını kullanmıyor ki..

Muhasebeci gözlüğünün üzerinden baktı:

— Oğlum, gazete muhasebesi diğer muhasebelere benzemez. Bu meslekten ekmek yiyeceksen gözünü dört açmalısın. Magazin sayfasında imza kullanılmaz. Orada çıkan yazıların kimlere ait olduğunu sekreter Dursun'a soracaksın. O, yazarın ismini ve yazının değerini gazete üzerine yazar. Sen de ücret defterine işlersin. Kaç kere söyleyeceğiz bunu? Haydi yaylan sekreterin yanına şimdi.

Kerim Efendi sekreterin yanına vardığında sekreter masasının karşısında duran birine:

— Bak İrfan, diyordu yarınki sayfaya esaslı bir kadın resmi bulamadık. Sen yukarı çık hemen. Affan Bey'e git. Benden bir selâm sarkıt. Biliyorsun son Avrupa gezisinde, çıplaklar kampında bir hayli resim çekmişti. Onlardan esaslı bir tane versin sana. Dönüşte ressamlara da bir uğra. Resme bir bikini ile hafif cinsinden bir de sütyen geçirsinler. Sana getir sonra.

Sekreterin karşısındaki kapıya doğru yönelmişti ki sekreter arkasından seslendi:

— İrfan bak az daha unutuyordum. Gündüz operatörü boş oturuyormuş. Hazır Affan Beyin yanına gitmişken söyleyiver ona da «İslâm'ın kalesi» tefrikasından birkaç sayfa şişirsin. Sonra sıkışacağız.

İrfan odadan çıkmıştı. Kerim yanına gitti sekreterin.

— Efendim dedi şu sayfadaki yazıların kimlere ait olduğunu söyler misiniz? Ücret defterine işleyeceğim de.

Sekreter gazeteyi aldı eline. Sonra yan masadaki kalın camlı bir gözlüğün ardından bakan oğlana:

— Münür, dedi, Jayne Mansfield'in göğüslerinin sigorta haberini sen mi yazmıştın?

Oğlan bir «beeee» çekti. Karşı masadaki şişman ve kabak kafalı adam:

— Münür, dedi, seni beş derece miyop bilirdim ama Mansfield'in göğüslerini ne'kâlâ görüyorsun.

Odanın köşesine sıkışmış esmer ve sıska genç birşeyler karaladığı kâğıttan başını kaldırdı.

— Selâmi, dedi, Mansfield'in göğüsleri öyle kolay görülmeyecek cinsten değil hani. Hamam kubbelerine benziyor mübarekler. Fakat böyle de olmasa Münür'ün miyopluğu; sana, bana bir de düzeltmenlere karşı. Yazılarındaki yanlışları yakalayan düzeltmenlere durmadan gözlerinden şikâyet eder. Esasında pirenin bile dişisini ayırabilir o.

Sekreter yazıların sahiplerini sayfa üzerinde işaretlerken içeri biraz önce çıkan oğlan girmişti. İyi bir iş becermiş insanların rahatlığı vardı üzerinde. Elindeki resmi sekretere uzattı. Masadakiler yerlerinden fırlamış sekreterin başına kümelenmişlerdi. Bir sarışın çıplak vardı ki sekreterin masasının üzerinde, değme babayiğitin nefesini kesebilirdi. Oğlan, ressam Bilge «buna bikini giydirip, sütyen takmanın günah olduğu»nu söyledi dedi. Sekreter:

— Orası doğru ama ne yapacaksın bilader, dedi. Basın alabildiğine hür değil ki..

Resmin arkasına ölçüsünü işaret etti.

— Sana zahmet İrfancığım klişehaneye götürüver resmi. Üç sütuna çekecek. Aman dikkat etsin. Klişeler pek iyi yapılmıyor.

Şişman, kabak kafalıya döndü:

— Bu resme göre bir yazı şişir. Yeni kabiliyet filânca —ismini sen uydur— Mansfield'in şöhretine gölge düşeceğe benzer filân diye.

— Resim altını da ben çıkarayım mı?

—Yooo, onu ben yapacağım. Sen hele bir yazıyı şişir. Bu iş de bitti sayılır. Elimizde başka ne yazı var Halûk?

— Japon balıkçılarının atom tecrübelerinden...

— Boş ver sen atoma, Japon balıkçılarına. Aktüel, etli bir şey olsun... Burton'la Liz'in aşkına dair bir haber yok mu?

— Yok.

— Şişir bir tane öyleyse. Liz'den bahsedeceğine göre, kocasının eski karısı Debbie'nin onu iştiyakla beklediğine dair bir yazı da sen şişir Enver. Yazıyı şişirirken dikkat et. Debbie, Ediden sonra bir başkasiyle evlenmişti. O başkasından boşandırmanın yolunu bul. Bizim arşivde Debbie'nin bir resmi olacak. Onu yarın gene basarız.

— Aman dikkat edin yahu. Geçen sefer yanlışlık olmuştu. Debbie diye Tery Moore'nin resmini basmıştık. Tekrar aynı hatayı yapmıyalım.

— Boş ver kardeşim, Debbie'ye Tery Moore'a kim bakıyor? Çıplak bir resim olsun yeter.

Sekreter Kerime döndü:

— Bak, dedi dünkü yazıların hepsini işaretledim. Yarın tekrar bana gelme. Yazıların kimlere ait olduğunu öğrendin. Her yazıyı onbeş liradan sahibine işlersin.

Kerim odadan çıktı. Muhasebeye gelidiğinde fıkra yazarı Mürvet'i bekler buldu. Mürvet:

— Kerim Efendi, dedi, şu bizim yazıların fişini bir ayarla. Mangırsız kaldık.

Oturdu Kerim'in yanına. Bir sigara istedi. O fişleri doldururken:

— Ne gazeteye düştük, dedi, biraz evvel patronun yanındaydım. Bir kalayladı beni. «Çok üstüne gidiyorsun kara çarşaflıların» dedi. «Biraz ağır ol». Beyefendi, dedim, «Bir aydın olarak savaşmak görevimiz onlarla». Patron «Onların arasında çok okurum var. İncinmelerini istemem. Kendini ona göre ayarla. Yazı işleri Müdürüne emir verdim. Onlara dokunan yazıların gazeteye girmeyecek» dedi.

Kerim,

— Şimdi nasıl yazacaksınız? diye sordu..

Fıkra yazarı:

— Ayarlıyacağız kendimizi ne yapalım? Dilediğin gibi yazamıyorsun ki... dedi.

Bu sırada muhasebeye top güllesi gibi Remzi düştü. Remzi gazetenin en faal muhabiriydi. Koştu Mürvet'in yanına geldi:

— Bak, dedi, şu fiş mi nedir? Her ne ise, dolsun da hemen fırla gel yukarı. Sana çok önemli haberlerim var. Yarına esaslı bir fıkra çıkarırsın.

— Nedir bu haber delioğlan?

— Pala Paşa Fransa kralı Lui'leri karıştırdı. Ondört diyeceğine onaltı dedi. Ama bu ufak bir yanlışlık değil. Sana anlatayım bunun ucunun nereye kadar gideceğini. Hele senin işin bir bitsin burada.

Fişin yazılması bitmişti. Muhasebeci Kerim'i yanına çağırdı:

— Oğlum, dedi, şu faturayı al. Bu Patron'un köpeğini muayeneye giden baytarın ücretidir. Bu, doktoru köpeğin bulunduğu sayfiye evine kadar götürüp getiren taksi şoförünün makbuzu. Bu reçetenin arkasında da ilâç bedelleri yazılı. Şu fatura da kasabın. Köpeğin bir haftalık et masrafı kaydedilmiş. Biliyorsun, patronun şahsî hesabına işleyeceksin. Ayrıca muhasebe kayıtlarına da zarurî masraf olarak geçir. Tamam mı?

— Tamam efendim tamam olmasına ama şu ihtiyar köpekçik düzelemedi gitti. Bu kaçıncı muayene bilmem ki. İyileşse de biz de kurtulsak.

Muhasebeci Kerim'in kulağına eğildi:

— İş senin bildiğin gibi değil, dedi, erkek köpeği vaktiyle Hollanda'dan birisi getirmiş, patrona hediye etmiş. Gel zaman, git zaman ihtiyarlamış köpek. Patron cinsini pek sevmiş köpeğin. Kocamış köpek ölürse aynı cinsten birine daha sahip olmak istemiş. Ne etmiş etmiş Hollanda'dan bir tane daha getirtmiş. Gel gör ki yeni gelen köpek dişiymiş. Bu sefer patronu başka bir istek sarmış. Bu cinsi üretmek. Ama iki köpek bir türlü birleşmemiş. İşte muayene bundan sonra başlıyor ve teşhis konuyor; ademi iktidar. Senin anlıyacağın, baytarların, eczacıların seferber olmaları boşuna değil. Şimdi kocamış köpeğe iktidarı iade edilmeye çalışılıyor. Anladın mı?

— Anladım efendim. Diye kekeledi.

Muhasebeci gevrek bir kahkaha attı:

— Eğer kocamış köpek tedavi ile iktidarını bir kazanırsa senin halin işte o zaman dumandır Kerim Efendi, dedi. Köpeklerin yedi sülâlesinin hesabını tutacaksın. Patronun sermayesiyle desteklenen baytarın, eczacının, kasabın gayretlerinin boşa çıkacağını pek sanmam. Kocamış köpek yakında harekete gelecektir. Onun için hazır elin değmişken defterde bu işe ait geniş bir yer ayır.

Abdülkadir Ceyhun — Beşiktaş

Bu okurumuza 50 lira telif ücreti postayla gönderilmiştir.

YARIŞMIYA GİREN YAZILAR

Hazır Telgraf (Ali Çelik — Ankara), Mülkü Baka adaleti (Sabahattin Ayden — Elâzığ), Babamı ben yedim (Nezih Ayıran — İstanbul), Az caf çok iş (Mıgırdıç Margusyan — Bomonti), Türk hamamı (Vahit Gükhan — İstanbul), İtfaiye (Erdoğan Günal — Aydın), Kaplumbağa ticareti (Hüseyin Batur — Biga), Bu balık başka balık (Fethiye Yılmaz — Arnavutköy), Deli pazarı (Hikmet Aydıngüler — Maden), Fezaya gidiyoruz (Erol Alaçam — Ankara), Bizim mahalle (Yaşar Korkut — Doğubeyazıt), Eden bulur (Kâmil Yüksel Gözen — Ankara).

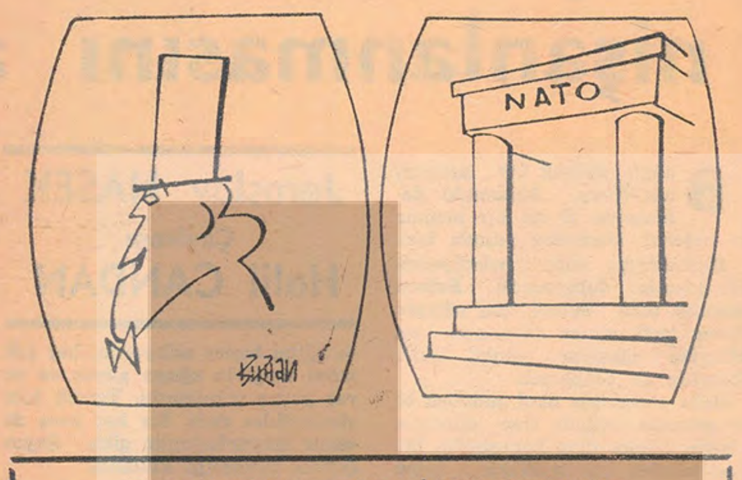

YARIŞMAYA GİREMİYEN YAZILAR

Alçaklara kar tepelere nar yağdı (Zeytinburnu), Büyük iş (Pangaltı), Maceraperest bir kaymakam (Ankara), Vatandaş kazıklanma (Pangaltı), Tosunum (Kayseri), Bir İstanbul hatırası (Sakarya), Vali dayı (Vezneciler), Düdük (Balıkesir), Bayramdan (Yıldız — İstanbul), Tuuu! (Beyazıt — İstanbul), Patavatsız ne Barıştılar, Çocuğumuz oğlan olursa (Eskişehir), İki porsiyon balık (Samsun), Benzetme (A.P. adressiz), Sayın işsiz zübükler (Aksaray — İstanbul), Kale gibi (Kayseri), Sevmeğe dair manzumeler (İzmir), Para ile değil sıra ile (Lâle — İstanbul) Bahar (Eskişehir), Nasıl adam olunur (Doğubeyazıt), Delik açalım (Ankara), Eşeklerin eşekliği (Ankara), Temel Ahmet (Akşehir), Beşevler — Cebeci (Antalya), Ben kopya yapmıyorum (Diyarbakır), Manzumeler (Y. B adressiz), Naturel hangi boya (Ankara), Lanetli miras (Adana), Hasır ölçüsü ve Kimin atı geçer, Bir kilo yağ (Kırıkkale), Hocanın yoğurdu (Anadoluhisarı), Tehlikeli virajlar (Ankara), Baba ile oğul (Kıbrıs), Başsızlar (Torbalı — İzmir), Olur — olmaz (Erzurum), Adil Efendinin derneği (Nevşehir), Deliymiş, aptalmış, değilmiş (Ankara), Kim suçlu (Gemlik), Asayiş sağlandı (Gemlik)

(Arkası gelecek sayıda)

OKURLARDAN FİKRALAR

YÖN, 8 AĞUSTOS 1962

yayınlıyor, gönderen okurlarımıza da armağan olrak kitap yolluyoruz. Aşağıdaki fıkraları gönderenlere postayla armağanları yollanmıştır

HÜKÜMET DEMİDO

1946 yılında Demokrat Partinin var gücü ile yurtta teşkilâtlanmağa başladığı günler.. Malatya'nın bir bucağında Hamido isimli bir vatandaş, ayağına çarıklarını çekmiş, dolaşma görevi aldığı bir kaç dağ köyünde habire nutuk çekiyor. Parti kurmakla hükûmet kurmayı birbirine karıştırarak kendi anlayışına göre anlatıp durumuş:

«Bundan sonra yok sade İsmet Paşa hökûmatı; bizim parti bizim hökûmat!» lâfları ile nutkunu bitirince, köylüler Hamidoyu bağırarak alkışlamağa başlamışlar:

— Yaşasın Hükûmeti Hamido.

",,"

Eşek Bileti

öylü, İstanbula gelip, bir eşek almış, eşeğiyle satıcılık yapıp, biraz para kazanmış. Vapura binip memleketine gitmeye karar vermiş.

Vapur acenteliğinin gişesine gidip, memurdan vapurun kalkış gününü, saatini öğrendikten sonra sormuş:

— Navlun kaçadır?

— Yirmi lira...

— Bir de eşeğim var, o nerede gidecek?

— O da beraber, yanında gider. Aynı yerde..

— Eşeğin navlunu kaçadır?

— On lira.

— Öyleyse iki eşek bileti kes!

Şakir Ergün
YEŞİLKÖY

",,"

Yeki vur

Tavla oyununa meraklı iki kişi varmış. Bunlardan biri, at yetiştirir, atlarını da çok severmiş. At meraklısı olan, arkadaşı ne zaman başkasiyle tavla oynasa, dayanamaz, şöyle oyna, böyle oyna, diye oyuna karışırmış.

Bir gün adam yüksek parayla tavla oynadığı için;

— Oyuna karışma! diye rica etmiş.

O da;

— Peki, demiş; oyuna karışırsam en iyi atım senin olsun.

Oyun kızışınca, kendini tutamamış, artık dayanamayıp birden bağırmış:

— Atım senin olsun, şeşi kapa, yeki vur!

Nedim Kabakçı
ZEYTİNBURNU

",,"

Doğduğu yer

Bayan öğretmen Aile Bilgisi dersinde kürsüye oturmuş, evinden getirdiği etekliğe düğme dikiyordu.

Birden içeriye giren hademe müfettişin gelmekte olduğunu söyleyince, bayan öğretmen şaşkınlıkla etekliğini, duvarda asılı Türkiye haritasının arkasına fırlattı. Eteklinin bir ucu haritanın üstünde asılı kaldı. Bu sırada müfettiş dersaneye giriverdi. Müfettiş öğretmenle selâmlaşıp konuştuktan sonra bir arkadaşımızı tahtaya kaldırdı:

— Oğlum, dedi, haritada doğum yerini gösterebilir misin?

Çocuk haritaya baktı, doğduğu şehrin üstünde bayan öğretmenin etekliği vardı. Arkadaşımız uzandı ama, etekliği kaldırmağa boyu yetmeyince müfettişe,

— Efendim, dedi, doğduğum yer öğretmenimin etekliğinin altında....

Behçet SUSAMAZ
ELAZIĞ

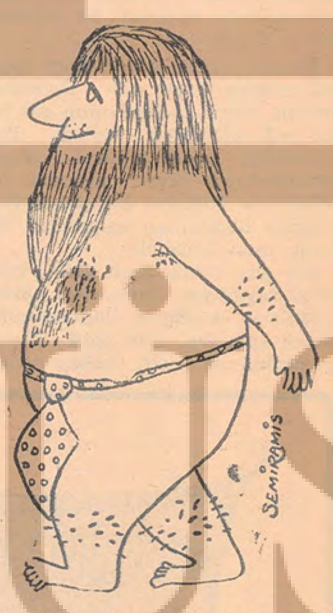

GÖKAYIN AÇIKLAMASI

(Baştarafı 1 de)

1957 de Valilikten ayrıldığım zaman her hangi bir talepte bulunmadılar. Vaiiik zamanıma ait her hangi bir ilişiğimiz kalmadığına dair ibra kâğıdın 12 sene sonra böyle bir kira istenince talebin kanunsuz olduğu beyanla Avukatım ilgilendi. Halen de bir çok resmî lojmanlarda oturan İdare Âmirleri hiç bir tediyede bulunmamaktadırlar.

Binaenaleyh kira verilmemiş veya inkâr edilmiş diye bir durumun olmadığının açıklanmasını rica ederim.

Saygılarımla,

Ord. Prof. Dr. F. K. Gökay
İmar ve İskân Bakanı

ZÜBÜK — Bize, gelecek sayımız için yeni bir yazı konusu veren Sayın Gökay'a teşekkür ederiz.

Sağlam kese, sağlam ensede bulunur

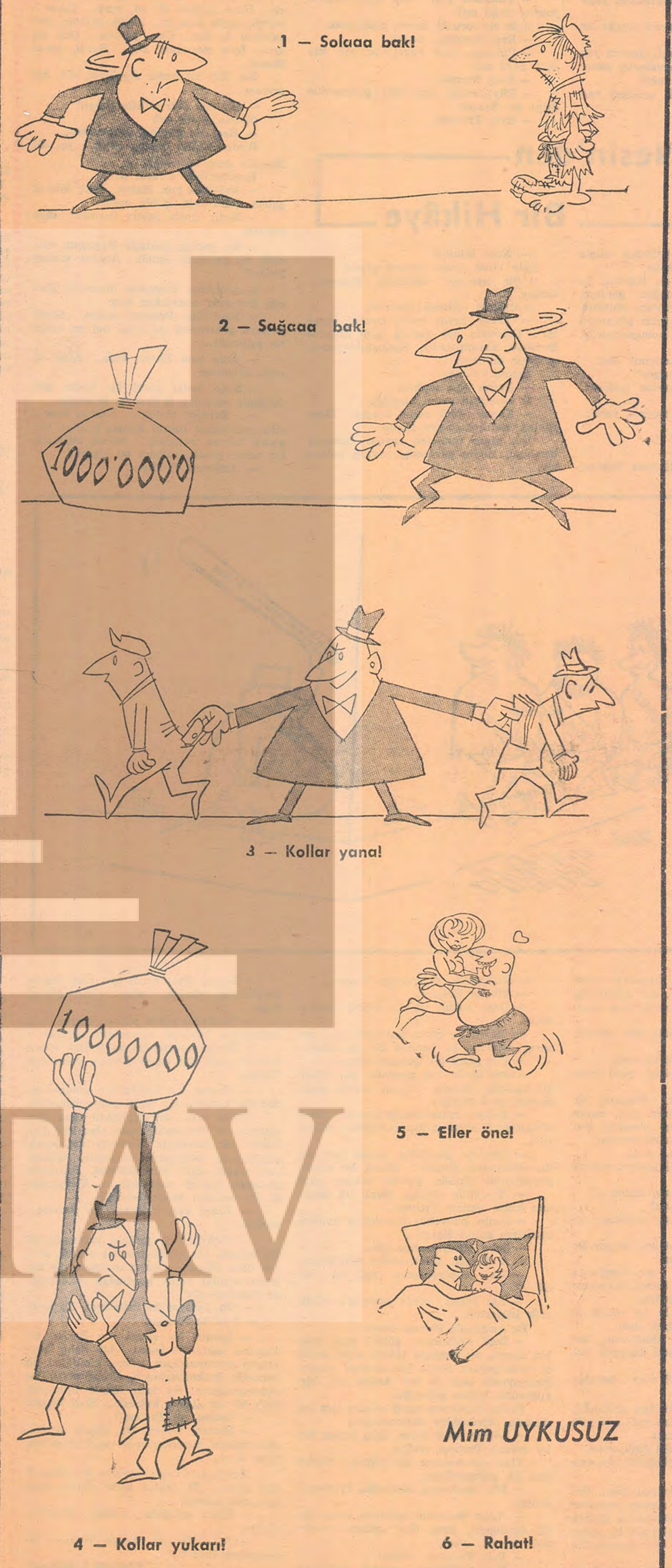

Mim UYKUSUZ

EDEBiYYAT

BiR GENCiMiZiN BÜYÜK BAŞARISI

Debdebiyat Fakültesinin Turşuloji bölümü asistan adaylarından Sabihî Tartar adında kıymetli bir gencimiz, dün ilgili fakültenin profesörleri huzurunda «Şiirimizde enfiyenin etkileri ve tepkileri» konulu tezini parlak bir surette savunarak debdebiyat doktoru payesini almıştır.

Doktor Tartar'ın doktora tezinin seçilmesi de pek tartışmalı olmuştur. Tez olarak genç bilgin önce kendisine «Eski şiirimizde kadın» konusunu seçmişse de, Hocası Ord. Prof. Dr. Murat Çöplü «Zinhar, bulaşmıyasın! Çok karışık bir iştir. Kurcaladıkça altından Çapanoğlu çıkar!» diyerek öğrencisini uyarmıştır. Bunun üzerine «Debdebiyatımızda nane» konusunu seçmişse de, buna sayın profesör itiraz ederek «Altmış yıl uğraşsan yine içinden çıkılmaz. Ömrünü heder edersin. Bir derin iştir ki gençliğine, tazeliğine yazık olur, tek başına altından kalkamazsın. Bu işin hakkından ancak bir ilmî heyet gelebilir. Sen debdebiyatımızdaki naneleri karıştırma da kendine başka bir tez seç!» demiştir.

Bundan sonra «şiirimizde doru atlar» mevzuu üstünde bir müddet çalışarak eserinin taslağını profesörüne sunan Bay Tartar'a sayın bilgin «Bu tez değil, ıstabl—ı âmire defteri olmuş!» diyerek bu konuyu da reddetmiştir.

Bu başarısızlıklar genç bilgini yıldırmamış ve «Şiirimizde enfiyenin etkileri ve tepkileri» konusu üzerine çalışmaya başlamıştır.

Bu tez, bilim kurulunca olağanüstü bilimsel bir başarı sayılarak çok beğenilmiş ve kabul edilmiştir. Şu kadarını söyliyelim ki, «Şiirimizde enfiyenin etkileri ve tepkileri» konulu tez okunduğu sırada hazır bulunan debdebiyat profesörleri, tezin tesiriyle aksırıp hapşırmaktan perperişan olmuşlar ve:

«Bitir oğlum şu tezi!
Harap eyledin bizi.
Aksırıp sümkürmekten,
Attık mendili, bezi!»

diyerek, genç bilgini hararetle tebrik etmişler ve oy birliğiyle debdebiyat doktorluğunu ihraz ettiklerini bildirmişlerdir.

Bu orijinal tezden, şiirimize enfiyenin şarrrk medeniyetiyle birlikte girip bir daha da çıkmadığı anlaşılmaktadır. «Enfiye» nin türkçesi «Burunotu» veya «Burunluk» olup, bunun zevki nargile ile tamam olmaktadır. Günümüzün ödlek şairleri ise, hamdolsun ne enfiye ve ne de nargile kullanmayıp, bunların verdiği uyuşukluğu kahve köşelerinde dedikodu, meyhane köşelerinde de kodudedi ile sağlamaktadırlar.

Genç ve değerli bilgin arkadaşımız debdebiyat doktoru Bay Tartar'ı candan ve hararetle tebrik ederken, ilk defa bu değerli genç bilginimizin keşfederek «Şiirimizde enfiyenin etkileri ve tepkileri» tezinde gün ışığına çıkardığı büyük şair Zufulî'nin 16 ncı yüzyılda hece vezniyle yazmış olduğu «Enfiye kasidesi» ni okurlarımıza sunmakla şeref duyarız:

KASiDE – i ENFiYE

— Şair Orhan Seyfi'ye —

Şairlerin beynine verir huşû enfiye,
Sonra akar burnundan hapşır, hapşıır enfiye!

★

Aksırıkla öksürük, tıksırıkla püskürük..,
Bütün ilhamı veren işte hep şu enfiye!

★

Neden kimse anlamaz Divan şi'rini, çünkü,
Eski şi'ri yapmıştır, sanki turşu enfiye!

★

Meskenetten şairi hapşırtarak kurtarır,
Dolmalı dükkân, meydan, pazar, çarşu enfiye!

★

Bir tutam çekse şair silkindikçe kellesi,
Açar zihnini heman ilham kuşu enfiye!

★

Hapşırıp silkinerek kendimize gelelim,
Bu fakir memleketin kurtuluşu enfiye!

★

Kızla oğlan olmalı, huri gılması olmalı,
Aksırdıkça çekmeli yâre karşu enfiye!

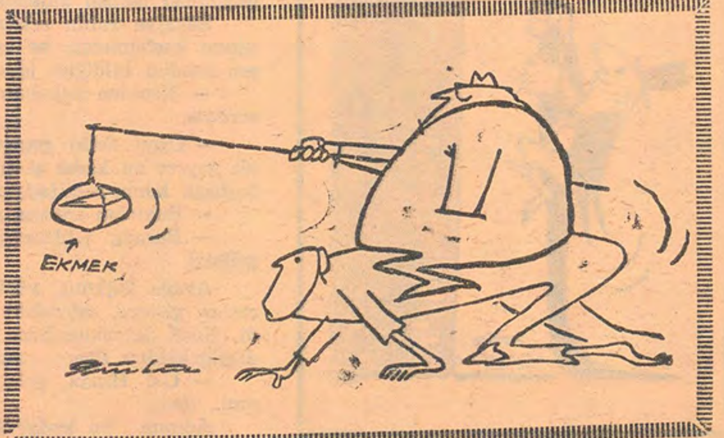

TÜSTAV

PRENSESİN AŞKI

Aziz Nesin'den Bir Hikâye

Saat onbirde Hilton Otelinin alt salonunda buluşacaktık da beni orada iş için birisiyle tanıştıra caktı.

Yedi yıl önce yaptırdığım siyah elbise durduğu yerde küçülmüş. Pantalonun içi ne zor geçtim, ceket de omuzuma tünemiş kartalın kanatları gibi duruyor. Yine de Hilton'a gidebilecek en iyi kıyafetim bu...

Otelin salonuna girdim, tâ karşıda oturmuş. görmem için elini kaldıran arka daşıma doğru hızlı hızlı yürürken saydam bir sertliğe çarptım, burnum yamyassı ol du. Serbest havanın içinde yürüyorum sana rak camâ dalmışım. İlkin cam olduğunu anlayamadım da havanın nasıl birden kas katı kesildiğine şaştım. İşte o şaşkınlıkla bir daha camın içine yürümce salonda bir kahkaha koptu. En iyisi camı delip kan revan içinde öteye geçmemdi. Böylece otel yönetmenlerine, salonu cam bölmeleyle iki ye ayırmanın saçmalığını anlatmış olurdum. Birden, bu cam levhayı buraya «enayileri seçme duvarı» olarak diktiklerini düşün düm. Camdan geçmek isteyişime salonda kiler kahkahalarla gülüyorlardı. Üstünde tek toz, leke, en küçük ışık yansması yok ki, cam olduğunu anlıyayım. İki adım ge riledim, tüm gücümle cama bir daha yü rüdüm. Kalın cam ne yol veriyor, ne kırı lıyordu. Utanmamdan ötürü nasıl şaşırdığı mı anlayınız ki:

— Pekiy, nereden geçeceğiz yahu? diye bağırdım.

Garson olduğunu sandığım biri elim den tutup, cam bölmeyi dolanarak beni öte yana geçirdi. Arkadaşım yok olmuştu. Her halde buradakilerin enayiliğime gül mesinden sonra benimle konuşmaktan uta nacağı için kalkıp gitmişti.

Bir koltuğa oturdum. Ne yaptımsa hep şaşkınlıktan: yoksa hemen dönüp gitmem doğru olurdu. Başımı kaldırıp kimselere bakamıyordum ama bütün gözlerin üstüm de olduğunu anlıyordum. Bir elbise hışır tısı duydum, siyah ipekli bir eteklik ba caklarıma sürünerek yanımdan sıyrılıp geç ti. Buram buram bir sümbül kokusu yayıl dı. Başımı yavaşça kaldırınca, eteklidi sü rünerek yanımdan geçen siyahlı kadının önümdeki masaya oturduğunu gördüm, göğsünde bir sümbül vardı. Manolya duru luğundaki yüzünde gözleri simsiyah alev leniyordu. Erkek bakışlarını tedirgin ede cek kızıllıktaki dudaklarından gözlerimi ye re indirdim.

Siyahlı kadın bana doğru Fransızca bir şeyler söyledi. Aldırmadığımı görünce bu sefer İngilizce:

— Sizinle tanışmama müsaade eder misiniz? dedi.

Kime söylüyor diye sağıma, soluma, arkama bakındım. Kadının gözleri ben deydi.

— İngilizce biliyor musunuz?

Bu soru karşısında her zaman ne di yeceğimi şaşırırım. Biliyorum desem bir türlü, bilmiyorum desem bir türlü...

— Biraz biliyorum dedim. ...

— Çok rica ederim, beni roof'a çıkarır mısınız?

Bu durumdaki her centilmenin yapa cağı gibi,

— Memnuniyetle... diyerek ayağa fır ladım.

Kadın kalkarken, kır saçlı, kırmızı yüz lü bir adam önüne gelip topuklarını asker ce birbirine vurarak başını eğdi:

— Prensesin bana bir emirleri var mı?

Kadın:

— Hayır Paul, dedi, istirahat ediniz ve lûtfen beni yalnız bırakınız.

Prenses ayağa kalkınca, başının an cak koltuk altına gelebildiğini gördüm. Asansörle roof'a çıktık, yan yana oturduk. Gözlerini süzerek kirpiklerinin arasından Boğaz'ı seyrediyor, hiç konuşmuyordu. Neden sonra:

— Adınızı öğrenebilir miyim? dedi.

— Hasan... dedim, ya sizin?

Kadın korkuyla çevresine bakındı, sonra fısıldadı:

— Bana yalnız prenses deyiniz, yeter...

Sonra ekledi:

— Korkuyorum...

— Kimden?

Gözleriyle işaret ettiği yere baktım; arkada sağımızda bir eli pantalon cebin de donuk yüzlü bir adam, sağ arkamızda da az önce prensese bir emri olup olma dığını soran adam...

— Affedersiniz, bunların kim oldukla rını sorabilir miyim?

Korkudan dudakları titriyerek:

— Muhafızlarımdan ikisi, yani koca mın casusları... dedi.

Bir süre konuşmadık. Prensese bir içki ısmarlamam gerekiyordu ama, cebim de on liradan başka param olmadığı için başımı garsondan yana çevirmiyordum.

— Burda korkuyorum... dedi.

Ne demem gerektiğini kestiremediğim için:

— Korkmayınız prenses, dedim.

— Beni korur musunuz?

— Size gelebilecek her tehlikeye gö güs germeğe hazırım...

Neden ötürü böyle saçma sapan ko nuştuğumu anlıyamamıştım.

— Hem de kanımın son damlasına kadar sizi koruyacağıma lûtfen inanmanı rı rica ederim... diye ekledim.

— Sizin şövalye ruhlu bir erkek ol duğunuzu hemen anlamıştım, dedi.

Şövalye ruhlu erkek olduğumu hiç kimse keşfetmemiş ve bunu dünyada yal nız kendim bildiğim için:

— Nereden anladınız? diye merakla sordum.

— Camı delip geçmek için gösterdiği niz gayret ne kadar şövalyeceydi... Sizinle başbaşa konuşmak istiyorum.

— Buyurun prenses, sizi dinliyorum.

— Burada tehlike içindeyiz, daireme geliniz!

Ayağa kalkmış, yürüyordu bile... Dai resine girince, salondaki divana uzanıver di. Nasıl davranacağımı bilemeden ayakta dikilip kaldım. Prenses musiki gibi bir sesle:

— Gel Hasan, gel... Gel yanıma Ha san!.. dedi.

Adımın bu kadar âhenkli olduğunu ilk onun ağzından duyuyordum.

Yanına gittim.

— Otur Hasan, otur...

Oturdum.

— Yıllardan beri hep beni düşünü yordun değil mi?

Öyle bir soru ki, hayır, denilemez.

— Evet Prenses... dedim.

— Yılardan beri hayalinde ben var dım, değil mi?

— Evet Prenses...

— Rüyalarında hep beni görüyordun değil mi Hasan?

— Evet Prenses...

— Nasıl bildim?

İşte buna cevap vermek zordu.

— Siz her şeyi bilirsiniz Prenses... dedim.

Kulağıma eğilerek fısıldadı:

— Yavaş, yavaş konuş Hasan, duyar lar... Dairemin her yanına gizli dinleme tertibatı koymuştardır. Konuştuklarımızı casuslar dinliyor.

Sesimi kısarak:

— Neden diye sordum.

O büsbütün sesini kısarak:

— Kocam, dedi, zalim kocam... Daha yaklaş, sesini duyayım Hasan...

Işık saçan teninden yayılan kokuyla kemiğim, iliğim gevşemiş, yayılıp kalmış tım.

— Birbirimizi anlıyacağız Hasan...

— Elbette Prenses...

— Daha sokul, daha... Sokul Hasan sokul...

Bu kadın bir casus olabilirdi, ama ge neral değildim ki, benden bir sır alsın...

— Çok güzel bir gençsin Hasan...

Ancak 25—30 yaş arasında çok güzel bir kadının babası yaşında erkeğe genç demesi ne demektir...

— Yüksek müsaadeniziyle Prenses, güzel olmadığımı, hattâ çirkin olduğumu biliyo rum.

— Sendeki güzelliğin sırrını her ka dın anlayamaz Hasan... Senin bu erkek güzelliğinin altında şahane vahşet yatı

— Teşekkür ederim. Bunu ilk keşfe den kadın sizsiniz Prenses...

— Senin kuvvetini hissettikçe kalbim saadetten eriyor Hasan...

— Şaka etmiyorsunuz ya...

— Ah Hasan... Gözlerimden anla Hasan,

— Alay etmiyorsunuz değil mi be nimle?

— Sus Hasan, senin susuşunu dinle mek istiyorum.

Bu susukluğu Prenses bozdu:

— Beni seviyorsun, çünkü sana meç hul olanın, esrarengizin tahrik edici zevkı ni tattırıyorum. Senin için meçhul yanım kalmayınca ben de her kadın gibi bir alışkanlık haline geleceğim.

Benim İngilizcem zayıf olduğu için bu sözlerini birdenbire anlayamadım:

— Lûtfen teker teker, daha yavaş söy ler misiniz Prenses, dedim.

Yine anlamayınca bir kâğıda yazdır dım da anlayabildim.

— Sizi ebediyyen seveceğim Prenses... dedim.

— Aşkın devamını sağlayan seven de ğil sevilendir, sana olan aşkımı devam ettir Hasan... dedi.

— Peki Prenses... dedim.

— Beni kollarının arasında tuttukça ayım, güneşim, yıldızım herşeyim sensin... Ah bu kocamın casusları...

— Prenses, emret öldüreyim bu casus ları...

— Şimdi değil Hasan, zamanı gelin ce... Uzan yanıma Hasan, uzan... Çıkar o ceketi, zaten sana çok küçük geliyor, pan talonun da dar... Uzan yanıma... Ooh Ha san... Öyle mesudum ki... Sokul, sokul Hasan...

Bu, deli bir kadın olabilirdi, deli bir prenses...

— Uğruma ölür müsün Hasan?

Ölmem, denir mi?

— Hem de gözümü kırpmadan...

Birden aklım başıma geldi, ya «Öl Hasan!» derse...

Bereket öyle demedi de:

— Vaktimiz yok Hasan, dedi, elimizi çabuk tutmalıyız, işimiz acele...

— Nedir acele işimiz Prenses? diye sordum.

— Bir çocuğa şiddetle ihtiyacım var, dedi, bir çocuğum olmalı... Anlıyor musun Hasan?

Şaşkınlıktan Prensesin hizmetini göre cek durumda olmadığım için:

— Başüstüne Prenses, dedim, fakat aceleye getirmesek de daha bol ve rahat bir zamanda...

— Anla beni Hasan, anla... Anne ol mak istiyorum.

— Sizin kadar güzel bir kadın için dünyada en kolay iş Prenses Evleniniz.

—... Evliyim Hasan... Kocam kısır... (Bir sessizlikten sonra) Kocam benden bir çocuk istiyor. Saltanatı devam ettirecek bir erkek çocuk, anladın mı Hasan?

— Anladım Prenses...

— Kocam işte bunun için beni dünya seyahatine çıkardı, sekiz aydır geziyo rum.

— Bu kadar erkek nüfusu içinde beni seçmenizin sebebini öğrenebilir miyim?

— Bunun anlamadın mı Hasan, sende asîl bir kan var, sende şövalye ruhu var Hasan.

— Hayret, bu hakikatleri şimdiye ka dar hiç kimseye bir türlü anlatamamıştım.

Yavaş yavaş işin içyüzünü seçer gibi oluyordum. Prensesin kocası olan kral her halde çok kıskançtı. Karısına bir çocuk peydahlatıp saltanatının devamını sağlıya cak erkeği, işini bitir bitirmez, Prensesin arkasına taktığı muhafızlarına öldürtecek ti. Bu belâdan kurtulmak için:

— Fakat ben evliyim ve karıma... derken:

— Yeter, dedi, şurdaki çantamda se def kabzalı bir küçük tabanca olacak, onu ver bana Hasan... Benim soyumda hiç bir kadın sevdiği erkek tarafından reddedilin ce yaşamamıştır.

— Oh, öyleyse ne mesudum. Ya sen?

— Ben de Prenses.

— Senden bir ricam var Hasan, bu kapıdan çıktıktan sonra bir daha beni arayıp sormıyacaksın, adımı, kimliğimi öğ renmeğe kalkmıyacaksın. Çocuğumuzu da aramıyacaksın. Bu tatlı hatıra aramızda tatlı bir sır olarak kalacak... Hadi Hasan!

— Hemen mi Prenses?..

— Hemen Hasan. Bu akşam uçakla dönmeliyim, memleketimde vazifelerim bek liyor beni...

Hangi saltanatın şeyiyle kırıştıracak tım acaba... Bu kadar acele olunca elim ayağıma dolanır.

— Keşke vaktiniz müsait olsaydı... dedim.

— Vaktimiz yok, çabuk banyoya git de soyun Hasan...

(Devamı 7. sayfada)

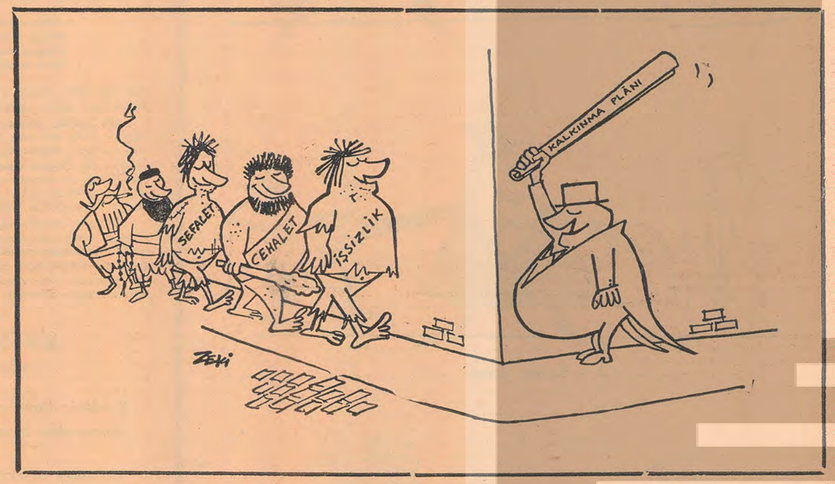

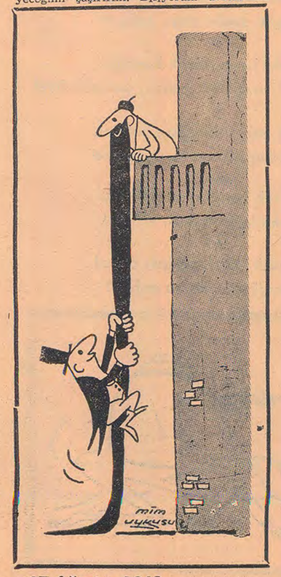

PARASIZ KOLLEKSİYON YAPABİLİRSİNİZ

Zübük kollek siyonu pul ve eski para kol leksiyonlarından çok daha kıy metlidir. Bugü ne kadar. Zü bük kolleksiyo nu yapmadınız sa size bulun maz bir fırsat veriyoruz.

PARASIZ KOLLEKSİYON

25 lira gönde rerek bir yılık abone olan her okurumuza şim diye kadar çık mış olan ilk yir mi altı sayımızı parasız gönderi yoruz. Çok kıy metli bir kollek siyon kazanmak isyorsanız bu fır satı kaçırmayı nız.

BİR FIRSAT

Bir çağı en iyi anlatan bel ge o çağın mi zah gazeteleri dir. Zübük kol leksiyonu yapın elinizde bulun maz bir hazine olacaktır. Zü bük kolleksiyo nu durduğu yer de değerlenecek bir hazinedir. Parasız Zübük kolleksiyo n u yapmak fırsatı nı kaçırmayınız.

Adres:
Nuruosmaniye,
Gazi Sinan Pa
şa Sok. No. 12
— İstanbul

ÇEK

DÜNYA MİZAHINDAN ÖRNEKLER

Pepicek Navy ablasının nişanlanmasını anlatıyor

Jeroslav HASEK
Çeviren:
Halil CANDAN

Babam yüksek bir memur, adı Novy. Ablamınki de Matylda. O da bir memur la evlendi, Hadslang adında biri.

Kızkardeşim önce belediyeden bir adamla dolaşıyordu. Babam adamın terfi etmesi için uğraştı. Adam terfi edince de annem ve Matylda ağladılar, çünkü artık Matylda ile dolaşmadı.

Daha sonra bir okul müdürü bi ze gelmeğe başladı. Hep ellerivle «böyle, böyle» diye konuşurdu. İki cümlesinden biri mutlaka: «İyice inceledindi takdirde» diye başlar dı. Bir keresinde bana bir küre getirdi: sonra artık gelemeyince adam gönderip aldırdı.

Müdürden sonra Matylda İl Ko misyonundan bir mühendis buldu. Bu adam hep kavga ederdi ve sık sık «ülkenin yararı bunu gerekti rir» cümlesini kullanırdı. Matylda onu çok seviyordu ve ülkenin pa rasının ülkede kalmasını, Viyana ya gönderilmemesini istediği için günün birinde babam adamcağızı evden kovunca bütün gün ağladı.

Daha sonra babam dairesinden bir memur getirdi. Bu sessiz seda sız bir adamdı. Onunla gece yarı sına kadar işten konuşuyordu. Matylda elinde bir iş, yanlarında oturur, fakat babamla bu adam siyasetten bahseder, arada da içer lerdi.

Matylda onu da çok sevmişti. Ama. günün birinde bu sessiz a damın Mehren'de bir yerde üç çocuğu olduğu ortaya çıktı. Bir daha bize gelmedi ve babamın bize onun başka yere tayin olduğunu söyledi.

Altı ay eve kimse gelmedi. Ab lam bir subayla geziyordu, fakat evde kimsenin bundan haberi yok tu. Ama günün birinde babam sır rı keşfetti ve ablamı karşısına alıp ciddi ciddi konuştu. Matylda kıpkırmızı olmuştu. Sonra hepimiz ağladık, çünkü babam durmadan «bu felâket. Allahım. bu felâket» deyip duruyordu.

Hemen ertesi gün babam zayıf bir adamla geldi. işte Handslag buydu. Adam gidince onun çok ka biliyetli olduğunu söyledi. Her cümleden sonra anneme «sayın Hanımefendi» diyor, babama da «Ekselâns Müsteşar Beyefendi Haz retleri» diye hitap ediyordu. Ba bam onun âmiriydi.

İki gün sonra gene geldi, gene öyle saygılıydı. Durmadan «Müsa adenizle» ve «Sayın Hanımefendi» deyip annemin elini öptü. Akşam yemeğine de kaldı. Babamın her dediğine başını sallıyordu, her lok mayı saygıyla ağzına alıyor ve ya vaş yavaş çiğniyordu. Yemek için «fevkalâde» dedi. Bir kaç kere de «emir buyurduğunuz gibi, Sayın Şefim» cümlesini kullandı.

O gittiği zaman beni yatağa yol ladılar. yemek odasında aile mec lisi toplandı. Her zamanki gibi ku lağımı kapıya dayayıp dinledim. Babam «onunla ben baban olarak emrettiğim için evleneceksin, o da seni görevimi müdrik bir me mur olarak alacak» diyordu. Son ra ablamın adam için budala de diğini duydum. Annem içini çek ti. Matylda'ya evlenmeden önce sevmenin şart olmadığını söyledi; kendisi de düğünden önce sevme miş, evlendikten beş yıl sonra sev meğe başlamış. Matylda da bu salağa salak olduğunu ve onu sevmediğini belli etmemeliymiş.

Matylda ağlıyor. Sevmediğimle evlenmektense gizlice doğumevine gitmeğe razı olduğunu söylüyordu. Ama annem ona doğumevinde giz lice doğurmanın imkânsız olduğu nu anlattı. Daha sonra babam da bir bilezik, bir elmas broş ve baş ka şeyler almağa söz verdi. O za man Matylda ailenin şerefini leke lememek için evleneceğini söyledi. Bunun üzerine babamla annem onu öptüler ve «İşte bizim uslu kı zımız» dediler.

Sonra konu Handslag'a döndü. Babam onu terfi ettireceğini, ama daha önce kaçmaması için bunu düğünden sonra yapacağını söyle di. «Onun budalanın biri olduğu nu biliyorum fakat diğer taraftan işinden başını kaldırmıyan tertip li bir memurdur» dedi. Annem de «bari Matylda'mızı gerçekten al sa» dedi. Babam «âmiri olarak ona bu ödevi veriyorum. her şeyi de söyliyeceğim» cevabını verdi.

Ertesi gün Handslag bize geldi ğinde soğuk duruyordu. durmadan Matylda'ya baktı. Ablama önce den gülümsemesi ve onunla konuşması için talimat verilmişti. O da buna uydu. Adam hep «evet efen dim» diye cevap verdi. Sonra şa rap geldi, Handslag dudağının ucuyla bir kaç yudum aldı ve ev raklardan bahsetti.

O gün babamla annem o gidince konuşmadılar.

Ertesi gün babam odada ben duymıyayım diye yavaşça: «bugün memurum gelip seni istiyecek Matylda!» dedi. «bluzuna bir gül iliştir!»

Hizmetçi gül almağa gönderildi, annem «otuz kreuzer'lik gülün ne lüzumu var, onbeşlik de yeterdi!» diye bağırdı.

Daha sonra Matylda'ya kokular sürdüler. Parfümün geri kalanını köpeğimize sürdüm.

Bay Handslag siyah elbise ve beyaz eldivenlerle geldi. Öncekı günden daha solgun ve zayıf gö rünüyordu. Oturunca gene evrak lardan bahsetti.

Annem likör şişesini getirip üç kadeh ikram etti. Dördüncü kade hı verince «yetişir. Sayın Hanıme fendi!» ve babama «Sayın şefim, sizinle özel bir mesele hakkında konuşabilir miyim?» dedi. Babam bana baktı ve parmağıyla çıkma mı işaret etti.

Annem içerdeki odada oturup es niyen ablama gitti. Matlyda «bu kabak kafalı evlenmek için çok is ter daha!» dedi. Annem onu bir kere daha pudraladı. O an baba mın Matylda'yı çağıran sesi du yuldu.

Anahtar deliğinden babamı din ledim: «Sevgili kızım, Bay Hands lag seninle evlenmek istiyormuş. Benim bu konuda itiraz edecek bir şeyim yok, fakat önemli olan senin kararın. Ne dersin?» Ab lam ağladı ve burnunu çeke çeke «evet» dedi. Babam daha sonra an nemi çağırdı. Annem koşa koşa geldi ve «Ah çocuklar. hep düşü nüp durmuştum! Ne kadar da bi ribirinize yakışıyorsunuz» dedi.

En sonra beni çağırdılar: «Pe picek!» Odaya girince bana Bay Handslag'ın ablamla evlenmek iste diğini söylediler. Annem onu se vip sevmediğimi sordu. Hayır diye mezdim tabii. Bay Handslag beni yakalayıp öptü ve «Ah Pepicek, şe fimin sevgili oğlu» dedi.

O andan sonra babama «buyur duğunuz gibi, Sayın şefim ve Ba bam», anneme de «müsaadeleriniz le, sayın Hanımefendi ve Annem» diye hitap etti.

Giderken kapıda hizmetçiye bir altın bana da bir kron verdi. «Al bakalım, Pepicek, şefimin oğlu» dedi.

Ertesi gün yüzükleri getirdi, şa rap gelince de kadehi kaldırıp: «Mesut evliliğimizin şerefine! Mü saadenizle Sayın şefim ve babam, Sayın hanımefendi ve Annem!» de di.

Annem «mes'ut olun çocuklarım» diye bağırdı.

Ablam Handslag'ı kapıya kadar geçirdikten sonra beni odadan çı kardılar. Annem babama: «Matylda Kasım'da yatmalı. sadece iki ayı mız kaldı» dedi Babam «düğün ge lecek ay» diye cevap verdi, «an cak ondan sonra terfi ettiğini açık larız.»

Bu sırada Matylda gelip serse min kendisini öpmek istediğini söy ledi. Annem: «ama buna küstahlık derler» dedi. Babam da «ama iyi bir memurdur» diye cevap verdi.

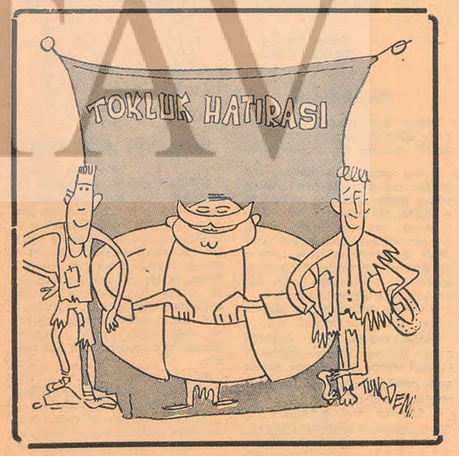

Hangi okula nasıl girmeli?

Okurlarımıza kolaylık olmak üzere Zübük yeni bir hizmette bulunuyor. Çocuklarımızın kolayca istikballerini kazanabilmeleri için hangi okullara gitmeleri gerektiğini açıklıyoruz:

KURAN KURSLARI—

Çocuğu nuz hiç okula gitmiş değilse, yavrunuzun bugünkü Atatürk Türkiyesinde en emin ve kolay olarak istikbalini kazanacağı yer Kuran kurslarıdır. Bunların bir kolaylığı da Atatürk Türkiyesinin her ilçe ve her bu cağında bu kurslardan en az bir tane bulunmasıdır. İlkokul bulun mayan büyük köylerimizin pek çoğunda da vardır. Ayrıca ilk okula göndererek oğlan çocuklarıy la bir arada bulunup ahlâkının bozulmasını istemediğiniz kız ço cuklarınızı Kuran Kurslarına gön dererek kız hafız yetiştirebilirsiniz. Her Türk çocuğunun ilkokula git mesi için kanun zorunu varsa da, bu da yürürlükte olup uygulanma yan daha birçok kanunlar gibi ra fa kaldırılmış olduğundan, ku lağasmamalıdır.

Kuran Kurslarında çocuklar bir, en çok iki yılda yetiştirilerek, on — onbir yaşlarında hafız yapılarak erkenden meşlek sahibi olurlar ve kazanırlar. Devlet Bakanı Hıfzı Oğuz Bekata'nın geçenlerde «60 bin görevli din adamından 55 bini nin ilkokul eğitimi yoktur» dediği işte bunlardır. Siz de çocuğunuzu Kuran Kursuna gönderirseniz ilk okul eğitimi görmemiş din adam ları sayısı elli beş bin bire yük selmiş olur. Yine Devlet Bakanı Hıfzı Oğuz Bekata'nın dediğine göre din adamlarının maaşına yüzde yüz zam yapılacaktır ki, bu da okur — yazar olmamanın 1962 Atatürk Türkiyesindeki cehalet mükâfatıdır.

Köylümüzün çocuklarını, so nunda hiç bir işine yaramayacak olan beş yıllık ilkokullara değil de, ona para ve itibar kazandıra cak olan bir — iki yıllık Kuran ve hafız kursuna göndermesi sebebi nin gericilik değil, iktisadî olduğu nu kalın kafa kovalisyonumuz bir türlü anlıyamamaktadır. Kız ha fızlar mevlit ve dua okuyarak ve hatim indirerek ortardukları yer de para kazanacakları gibi, Kuran Kursunu bitirmiş çocuklar da cer re çıkarak kazanır, daha da son ra kadroya geçip maaş alır ve maa şının iki — üç katı kazancın yo lunu da bulur. Türkiye'yi kal kındıracak olan işte bunlardır ve Atatürk'ün Cumhuriyeti ellerine emanet ettiği gençlik işte bunlar dır.

Not: (22 Ağustos 1962 günlü Ye ni İstanbul Gazetesinden).

önümüzdeki günlerde «Anado lu'da Atatürk Heykellerini Yaşat ma Cemiyeti,» adı altında bir te şekkül kurulacaktır.

Çocuklarımızı Kuran ve hafız kurslarına göndererek okur — ya zar olmıyan geçnler yetiştiremek suretiyle, Atatürkçülüğü, değilse de, hiç olmazsa Atatürk'ün hey kellerini kırıp dökerek yaşatmak kolay olacaktır.

ESKİ YAZI KURSU—

Çocuğu nuzun bi raz daha ilerlemiş bir öğrenimden geçmesini istiyorsanız, o zaman yavrunuzu Eski yazı kursuna gön deriniz. Çünkü Kuran Kursunda okuma yazma öğretilmediği. yal nız Kuran ezberletildiği halde, Es ki yazı kursunda Arap harfleriyle okuma ve birazcık da yazma öğre tilir. Buna karşılık öğrenim süre si, çocuğunuzun kabiliyetine göre üç veya dört sene sürebilir. Ama ziyanlı sayılmazsınız, çünkü ka mış kalemle yazmayı öğrenmiş olan oğlunuz genç bir molla olun ca kadın göbekleri üstünde mus ka, cezbeli aşka ve cerbezeli fışka haşlayarak, memleketimizdeki he kim eksikliğini keskin nefesi. te sirli üfürüğü ve şifalı tükürüğü ile telâfi ederek vatana hizmet eyler. Atatürk Türkiyesinde. yazı inkılâbı olmuş da eski yazı kanun la yasak edilmiş diye içinize bir korku gelerek, katiyen çocuğunu zun istikbaline mani olmayınız. Çünkü karakaplı kitabına uydu rarak, hile—i şeriyye ve hulle ya parak dini yozlaştıran sayın yo bazlarımız bir kulpunu bulup in kılâbı da yoluna koymuşlar ve okullarda yabancı dil öğretmek serbest olduğuna göre eski yazı olan arapçayı da yabancı dil saya rak oy avcısı politikacıları uyut muşlardır. Çocuğunuzun fazla ça lışıp yorulmadan parlak bir istik bale sahip ve Türkiyenin politi kasına hâkim olmasını istiyorsa nız onu hemen Eski Yazı kursuna gönderiniz.

Daha önceki hiç bir eğitim bel gesi istenmediği gibi, hangi yaşta olursa olsun, çocuk, genç, delikan lı kursa alınır.